

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Tiszaszalka Község Önkormányzata

2023 - 2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlőség	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	48
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	54
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	61
8. A helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	66
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	67
1. A HEP IT részletei	67
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	67
Jövőképünk	68
Az intézkedési területek részletes kifejtése	69
2. Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	87
3. Megvalósítás	92
3.2 A megvalósítás folyamata	92
3.3 Monitoring és visszacsatolás	94
3.4 Nyilvánosság	94
3.5 Kötelezettségek és felelősség	95
3.6 Érvényesülés, módosítás	95
4. Elfogadás módja és dátum	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Tiszaszalka Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tiszaszalka az észak-magyarországi Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, a Beregi-Tiszaháton található. A település a Tisza folyóhoz simuló, az ukrán határ és az Erdőhát által közrefogott területen, a Beregi síkon fekszik. A Vásárosnaményi Járási székhelytől mintegy 13 kilométerre, a megyeszékhelytől, Nyíregyházától 68 kilométerre található. Vízrajzát tekintve a Tisza folyó 3 km hosszan a település határát is jelenti. Tiszaszalka környéki települések: Tiszavid, Tiszaadony, Vámosatya, Vásárosnamény.

A településen Közös Önkormányzati Hivatal Kirendeltsége, Általános iskola és Óvoda, Integrált Idősek bentlakásos Otthona – Szociális konyha, Könyvtár, Háziorvosi – Fogorvosi – Védőnői szolgálat, Gyógyszertár, Posta, és kereskedelmi üzletek találhatók. A falu nevének eredete bizonytalan. Egyes kutatók a Szalók személynevből, mások a szláv solb szóból eredeztetik. Ismereteink vannak két legendáról is. Egyik szerint a honfoglaló Árpád vezérünk katonái itt pihentek meg éjjeli szállásra. Vacsorához halat fogtak, de étkezésüket a halszálka lassította. Máskor is szívesen tértek vissza és maguk között Szálka-nak nevezték el ezt a helyet. A másik arról tájékoztat, hogy a beregi részen tanyaszerű, kis lélekszámú településformák, ún. szállások alakultak ki. Az egyik ilyen Szalókának nevezték. Ez később lerövidült Szalkára.

Az első írásos említés Tiszaszalkáról 1289-ből való. Tiszaszalka az Árpád-kor eme késői szakaszában a Gutkeled nemzetség birtoka volt, csakúgy mint Bag falu. A két település később összeolvadt – Bagi tanya elnevezés őrzi emlékét. Zsigmond-kori oklevelekben is említik Tiszaszalkát, majd 1567-ben török hordák felégetik a falu nagy részét. Az 1606-os Bécsi békétől Tiszaszalka a nyugalom és a stabilizáció időszakát kapta. Az Erdélyi Fejedelemség részeként immár megszűnt a török veszély. A reformáció tanai is gyorsan terjedtek. A következő nagyobb történelmi esemény, amely térségünket érintette a Rákóczi szabadságharc. A megtorlás, a nagybirtok osztódása miatt a település szerkezete megváltozott. Megerősödtek a tanyák Szalka határában (Lapos-had, Kis-tanya, stb.). A falu fejlődésének a legnagyobb lendületet a Tisza árszabályozása adta. A termőföld gyarapodásával nőtt a lakosság száma is.

Az 1848-49-es szabadságharcban a 10. honvédsázlóalj tagjaiként a tisaszalkai emberek újra bebizonyították hazaszeretetüket, hősiességüket. A századfordulón elszomorító kép fogad minket. Kolera és pestisjárványok, aszályos évek váltják egymást. E folyamat lezárásaként az első világháború következett, ahonnan 37 falubelink már sohasem térhetett vissza. Az első világegyezés után a falu ura Vitéz Nagybányai Horthy Miklós nagybátyja, méltóságos Horthy Gyula gróf és felesége Bay Ida volt. Impozáns kastélyuk a mai Művelődési Ház helyén állt, sírhelyük ma is megtalálható a szalkai temetőben. A családfő korai tragikus halála után 1935-ben a Szociális Misszió Társulat, Mercédesz nővér vezetésével egy apácarendet telepített a Horthy kastélyba. Ez egészen 1943-ig aktívan működött.

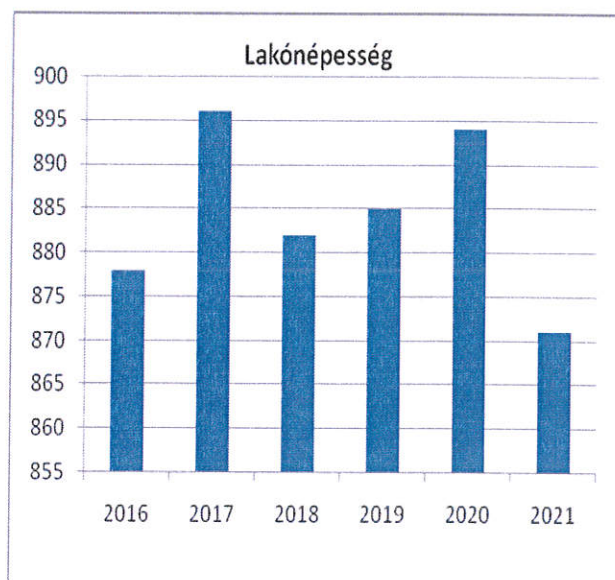
¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Nevezetessége: Az 1913. évben épült Református templom, melyet a 2001. tavaszi árvíz után újjáépítettek. A régi épületből csak a torony maradt meg, így egy teljesen modern három részre tagolódó temploma van a településnek. (elől torony, aztán klasszikus egyhajós formát követő vászon sátozott a templom középső része mely oldalról teljesen nyitott oszlopos, majd a templom és a miseterem)

Demográfia a számok tükrében:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	878	bázis év
2017	896	102,05%
2018	882	98,44%
2019	885	100,34%
2020	894	101,02%
2021	871	97,43%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

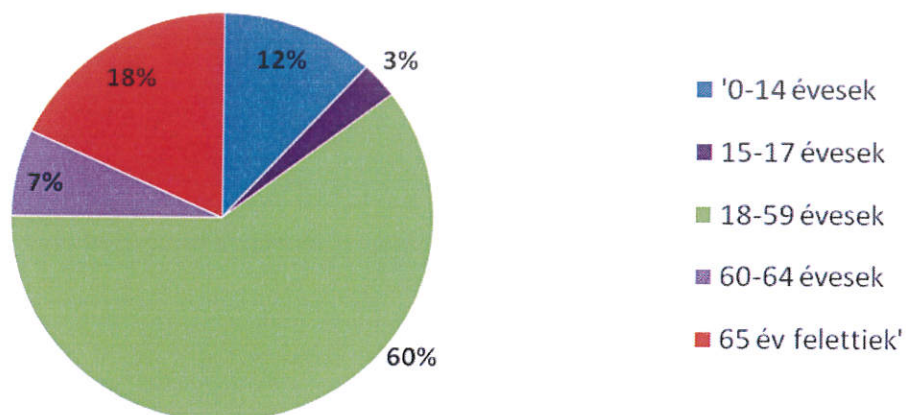

Az 1. számú táblázat tartalmazza a 2016-2021. évek vonatkozásában a lakónépesség alakulását év végén. A 2016. évtől – 2020. évig a lakónépesség emelkedett, azonban 2021. évre a 2016. évi lakónépesség alá csökkent.

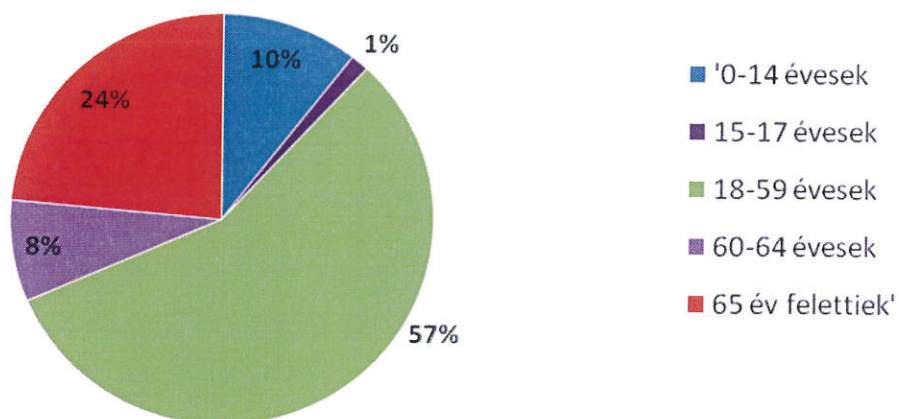
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	452	500	952	47,48%	52,52%
0-2 évesek			26	2,73%	
0-14 éves	53	52	105	5,57%	5,46%
15-17 éves	13	7	20	1,37%	0,74%
18-59 éves	273	283	556	28,68%	29,73%
60-64 éves	31	40	71	3,26%	4,20%
65 év feletti	82	118	200	8,61%	12,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

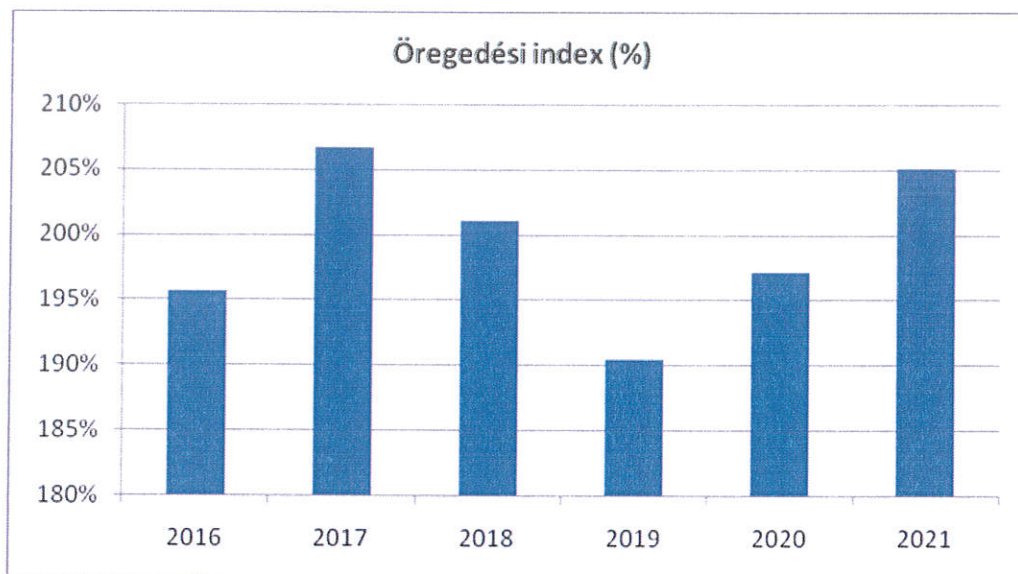

A 2. számú táblázat az állandó népesség megoszlását mutatja be a 2019. év vonatkozásában nem és kor szerinti felosztásban. Megállapítható, hogy a férfiak aránya mintegy 50 fővel magasabb a nők arányánál. A korcsoportos elosztásban a 18-59 évesek száma teszi ki az állandó népesség közel 58 %-át. Viszont jelentős a 65 év felettiek száma is, a lakónépesség 21 %-a.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	182	93	195,70%
2017	186	90	206,67%
2018	195	97	201,03%
2019	200	105	190,48%
2020	209	106	197,17%
2021	201	98	205,10%

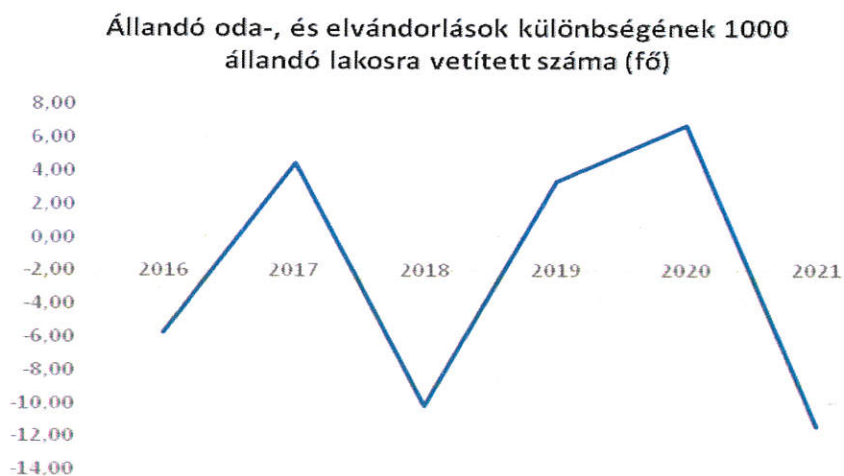
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 3. számú táblázat adatai egyértelműen megmutatják az elöregedő társadalom képét. A 2016. és 2021. év közötti időszakban a 65 év feletti és a 0-14 év közötti lakosok száma folyamatosan változott. 2017. és 2019. közötti időszakban az öregedési index csökkent, 2020. évtől viszont 15 %-al ismét növekedésnek indult.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2016	-5,71
2017	4,51
2018	-10,12
2019	3,40
2020	6,75
2021	-11,33

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 4. számú táblázatban szereplő adatok a Tiszaszalkán zajló vándorlási folyamatokat hivatott bemutatni. Az elmúlt évek adatai alapján sajnos az elvándorlási folyamatok a jellemzőbbek a településen. Ez is egyik oka a csökkenő népességnek, ami nagyrészt annak köszönhető, hogy nincs helyben munkalehetőség.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2016	-9,13
2017	-4,51
2018	-14,62
2019	-9,05
2020	-6,75
2021	-14,73

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az 5. számú táblázat a természetes szaporodást szemlélteti. Az adattábla jól tükrözi, hogy a településen nagyon kevés gyerek születik, ezzel szemben viszont magas a halálozások száma.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra. Segíti az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

A társadalmi esélyegyenlőség megszüntetése az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett a település számára is alapvető jelentőségű. Fontos, hogy minden állampolgár, ezen belül minden helyi lakos számára megteremtődjön az esélyegyenlőség az élet különböző területein.

Így:

- a tanulásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban,
- a munkához jutásban,
- a fizikai környezetben,
- a közszolgáltatások elérésében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszaszalka település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Tiszaszalka község Önkormányzatának alapvető célja, hogy Tiszaszalka olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek:

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzületi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-nek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát {1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.} majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t {1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.} 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030) amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait, melyek a következők:

- **Új Roma Stratégia (2019-2030)**
- **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)**
- **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)**
- **Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)**
- **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)**
- **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)**

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tizsaszalka Község Önkormányzata által elfogadott programok, koncepciók, rendeletek (költségvetési, szociális, oktatási-nevelési, gazdasági, területfejlesztési stb.) gyakorlati megvalósítása során kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos követelmények betartására, az esélyegyenlőség biztosítására.

A célcsoportokat érintő helyi jogszabályok:

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint fizetendő térítési díjakról szóló 7/2019. (VII. 3.) önkormányzati rendelet,
- a települési támogatás megállapításának, folyósításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 15/2021.(VIII. 31.) önkormányzati rendelet,
- a település igazgatási területére vonatkozó Helyi Építési Szabályzatának megállapításáról szóló 6/2004. (V. 5.) önkormányzati rendelet,
- Tizsaszalka Község településképeinek védelméről szóló 17/2017. (XII. 14.) önkormányzati rendelet,
- a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 18/2021. (XII. 29.) önkormányzati rendelet,
- a falugondnoki szolgálatról szóló 2/2021.(I. 22.) önkormányzati rendelet,
- költségvetési rendeletek és zárszámadások.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzatok számára a társulások létrehozása, fenntartása célszerű, hiszen a társulások kiegészítő állami támogatások igénybevételére jogosultak és a közösen fenntartott intézmények költséghatékonyabban működtethetők.

Tizsaszalka Község az alábbi társulásokban vesz részt:

A **Beregi Többcélú Kistérségi Társulás**, azaz a BEREGTÖT 2004. november 10. napján alakult abból a célból, hogy a kistérség lakossága az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jusson hozzá. Az önkormányzatok együttműködésükkel, forrásaik optimálisabb felhasználásával magasabb szintű ellátást, közszolgáltatást és a településfejlesztést tudnak biztosítani.

Ezen társulás keretében valósul meg a központi orvosi ügyelet közös megszervezése és fenntartása, illetve a belső ellenőrzési feladatok ellátásának biztosítása is.

2015. január 1. napján jött létre a **Csarodai Közös Önkormányzati Hivatal**, melynek tagönkormányzatai Csaroda, Tákos, Hetefejércse, Gelénes, Vámosatya, Tizsaszalka és Tiszavid Községek. A Közös Önkormányzati Hivatal létrehozásával az önkormányzatok működőképességének fenntartása volt a cél. Ennek eredményeként biztosítható annak a célkitűzésnek a megvalósítása, hogy a hivatali működés minél szakszerűbben segítse elő az önkormányzati döntések előkészítését, meghozatalát, végrehajtását, a helyi közösségek önkormányzathoz való jogának érvényesülését.

A család- és gyermekjóléti feladatokat a **Csarodai Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat**, Napközi konyha intézménye látja el a településen. Az intézmény 2016. január 1. napjától működik ebben a formában. A szolgáltatási területe kiterjed Csaroda, Tákos, Hetefejércse, Gelénes, Vámosatya, Tizsaszalka és Tiszavid községekre is. A családgondozói feladatokat 2 fő látja el a településeken.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi adatszolgáltatásunk hiányos, mivel bizonyos célcsoportokat illetően konkrét adatokkal nem rendelkezünk, ilyenek pl.

- fogyatékkal élők,
- mélyszegénységben élők,
- helyi lakásállomány minőségére vonatkozó adatok,
- időskorúak ellátásai.

A településről társadalomtudományi kutatás, amely elősegítette volna a program helyzetelemzését nem készült. A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. A releváns adatok rendelkezésre állnak, kutatások nem készültek. Több alkalommal szembesültünk adathiánnyal, ezek pótlására, megszerzésére törekedni kell, a teljesebb esélyegyenlőségi program elkészítése érdekében.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, hanem a hétköznapi élet jelensége is. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösségek (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon az emberek 25,6 %-a él szegénységben vagy társadalmi kirekesztésben, ami 2 millió 465 ezer főt jelent. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

Tiszaszalka település abból a szempontból szerencsésnek mondhatja magát, hogy bár mélyszegénységben élő családok fellelhetők, a roma lakosság jelentéktelen arányú.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A lakosok szerény, de egyelőre még elfogadható körülmények között élnek. Az elmúlt évtizedekben kialakított otthonok fenntartása azonban ma már egyre nehezebb. Ennek legfőbb oka a nagymértékű munkanélküliség, amely a térségre jellemző. A munkanélküliség az alábbi csoportokat érinti erőteljesebben:

- pályakezdők,
- az alacsony iskolázottsággal rendelkezők,
- az 50 év felettiek csoportja.

Napjainkban a munkaerőpiacon jellemző az, hogy a rendelkezésre álló munkaerő nem azokkal a képességekkel, szaktudással rendelkezik, mint amire a piacon, gazdaságban szükség van. A képzetlen munkaerőnek gyakorlatilag egyetlen lehetősége a közfoglalkoztatásban való elhelyezkedés.

Az önkormányzat állandó kapcsolatban áll a Vásárosnaményi Foglalkoztatási Osztállyal, amely a közfoglalkoztatási programokba a regisztrált álláskeresőket jelentős részét be tudja vonni.

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) keretében lehetőség van képzettség megszerzésére, vállalkozóvá válásra, illetve különböző támogatási formákkal (bértámogatás, foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatás) próbálják ösztönözni a munkáltatókat arra, hogy regisztrált munkanélkülieket foglalkoztassanak.

A településen élő munkanélküliek egy része a közfoglalkoztatásban helyezkedik el, továbbá idénymunkákból tartja el magát. Az emberek többsége a korábban összegyűjtött megtakarításait feléli, újabb megtakarításokra nincs lehetőség. Sajnálatos módon a fiatalok nem tudnak segíteni az idős szülőknek, éppen ellenkezőleg, a szülők segítik ki a fiatalokat. Szomorú, hogy jelenleg a nyugdíj tűnik a legbiztosabb bevételi forrásnak.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

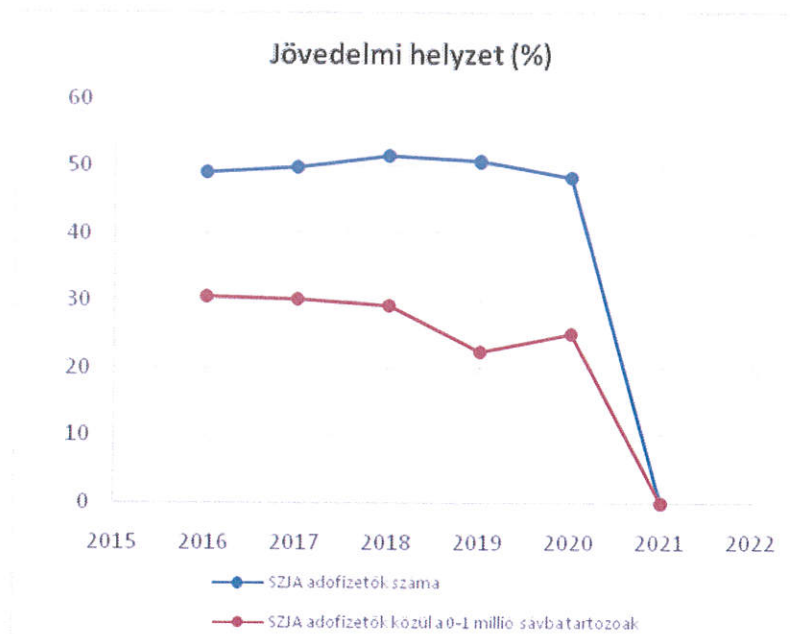
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi elítélet jelenléte.

A korábbi évek jellegzetessége, hogy a közfoglalkoztatási programok egyre inkább visszatartották a valódi munkakereséstől az embereket, de mostanra a minimálbér emelkedésével az eddigi közfoglalkoztatási programban résztvevők motiváltabbak az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedésre. Azok az emberek, akik viszont piacképes szakmával, végzettséggel, képzettséggel rendelkeznek, a munkahely hiánya miatt nem tudnak elhelyezkedni, jövedelemre szert tenni.

A településen 364 db lakóingatlan található. A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak jövedelmi helyzetéről, a tulajdonosok igényéről, igényességéről függően karbantartottak. A lakások kb. 80 %-a összkomfortos (villany, víz, gáz, telefon, internet). A színvonal tekintetében nincs nagy eltérés, egy-két, a helyi viszonyokhoz képest „gazdagabb” porta is van, de ezek sem a luxus kategóriába tartoznak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2016	49,10	30,54
2017	49,89	30,23
2018	51,53	29,24
2019	50,74	22,36
2020	48,33	25,11
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 3.1 számú táblázatból és a hozzá tartozó diagramból is kivehető, hogy 2016. év óta az állandó népesség közül az SZJA adófizetők száma hullámzó, viszont az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma jelentősen csökkent.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

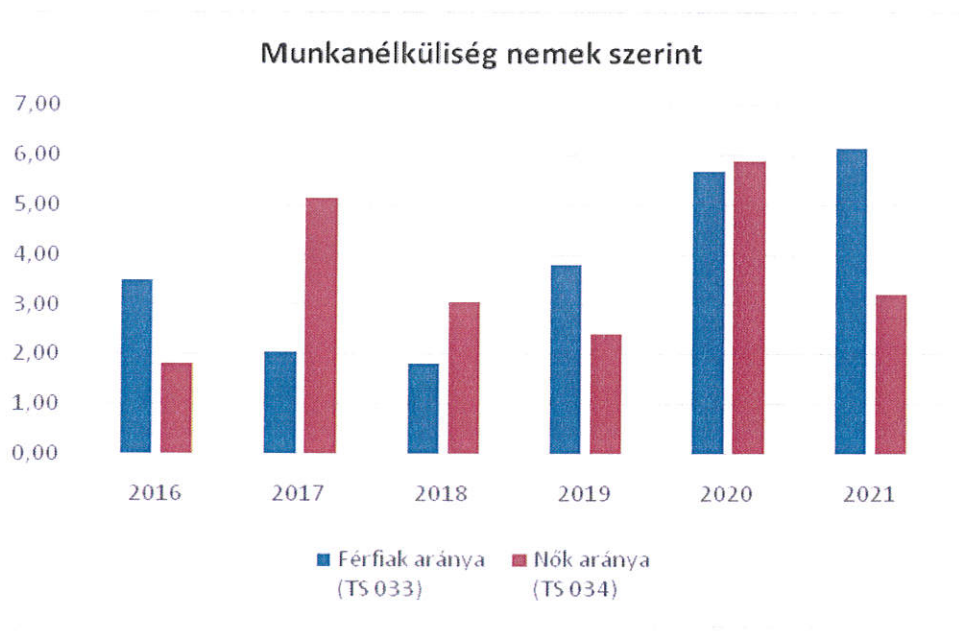
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.1. számú táblázatban lévő adatokból és az alatta lévő grafikonból egyértelműnek látszik, hogy az elmúlt években hogyan változott a településen a munkanélküliség. 2016-ban, 2018-ban csökkent a munkanélküliség, azonban 2017-ben, 2019-ben és 2020-ban emelkedett a nyilvántartott álláskeresők száma. Az utolsó, 2021-es évben szintén csökkenőben volt az álláskeresők aránya.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2016	3,49	1,83	2,66%
2017	2,06	5,12	3,59%
2018	1,82	3,06	2,44%
2019	3,79	2,42	3,11%
2020	5,66	5,88	5,77%
2021	6,13	3,21	4,67%

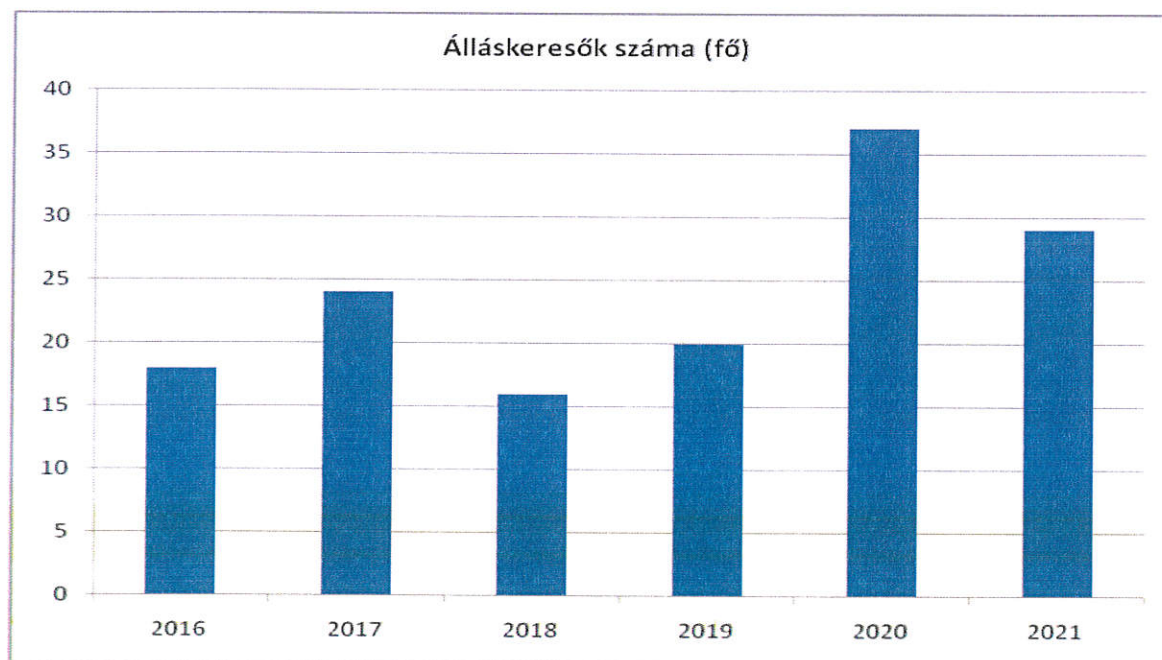
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

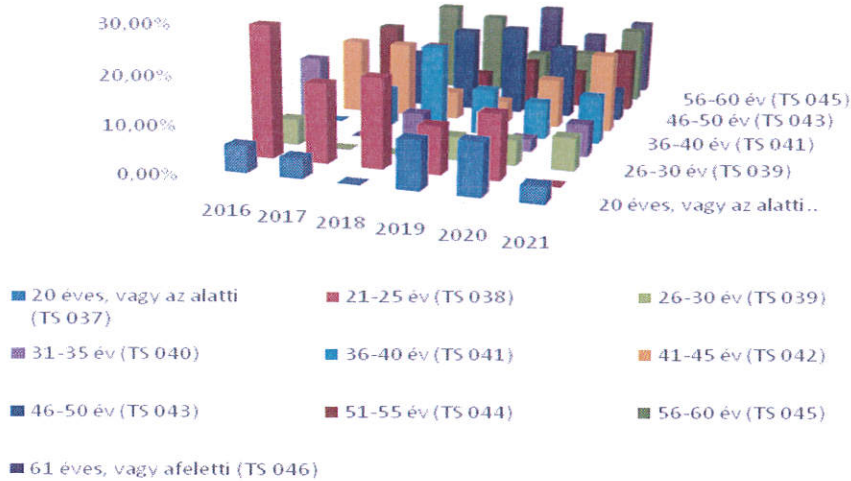
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	18	24	16	20	37	29
20 éves, vagy az alatti	Fő	1,00	1,00	0,00	2,00	4,00	1,00
	%	5,56%	4,17%	0,00%	10,00%	10,81%	3,45%
21-25 év	Fő	5,00	4,00	3,00	2,00	5,00	0,00
	%	27,78%	16,67%	18,75%	10,00%	13,51%	0,00%
26-30 év	Fő	1,00	0,00	0,00	1,00	2,00	2,00
	%	5,56%	0,00%	0,00%	5,00%	5,41%	6,90%
31-35 év	Fő	3,00	0,00	1,00	0,00	1,00	2,00
	%	16,67%	0,00%	6,25%	0,00%	2,70%	6,90%
36-40 év	Fő	0,00	2,00	3,00	2,00	3,00	3,00
	%	0,00%	8,33%	18,75%	10,00%	8,11%	10,34%
41-45 év	Fő	3,00	4,00	1,00	1,00	4,00	5,00
	%	16,67%	16,67%	6,25%	5,00%	10,81%	17,24%
46-50 év	Fő	1,00	3,00	3,00	4,00	6,00	2,00
	%	5,56%	12,50%	18,75%	20,00%	16,22%	6,90%
51-55 év	Fő	3,00	3,00	1,00	2,00	3,00	4,00
	%	16,67%	12,50%	6,25%	10,00%	8,11%	13,79%
56-60 év	Fő	1,00	5,00	3,00	2,00	4,00	5,00
	%	5,56%	20,83%	18,75%	10,00%	10,81%	17,24%
61 éves, vagy afeletti	Fő	0,00	2,00	1,00	4,00	5,00	5,00
	%	0,00%	8,33%	6,25%	20,00%	13,51%	17,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

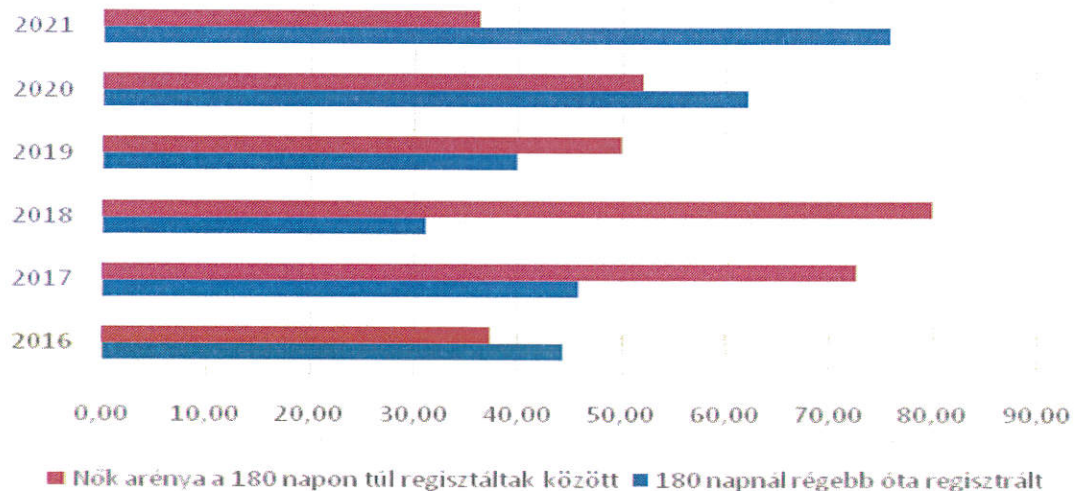
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél
	%	%
2016	44,44	37,50
2017	45,83	72,73
2018	31,25	80,00
2019	40,00	50,00
2020	62,16	52,17
2021	75,86	36,36

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskereső

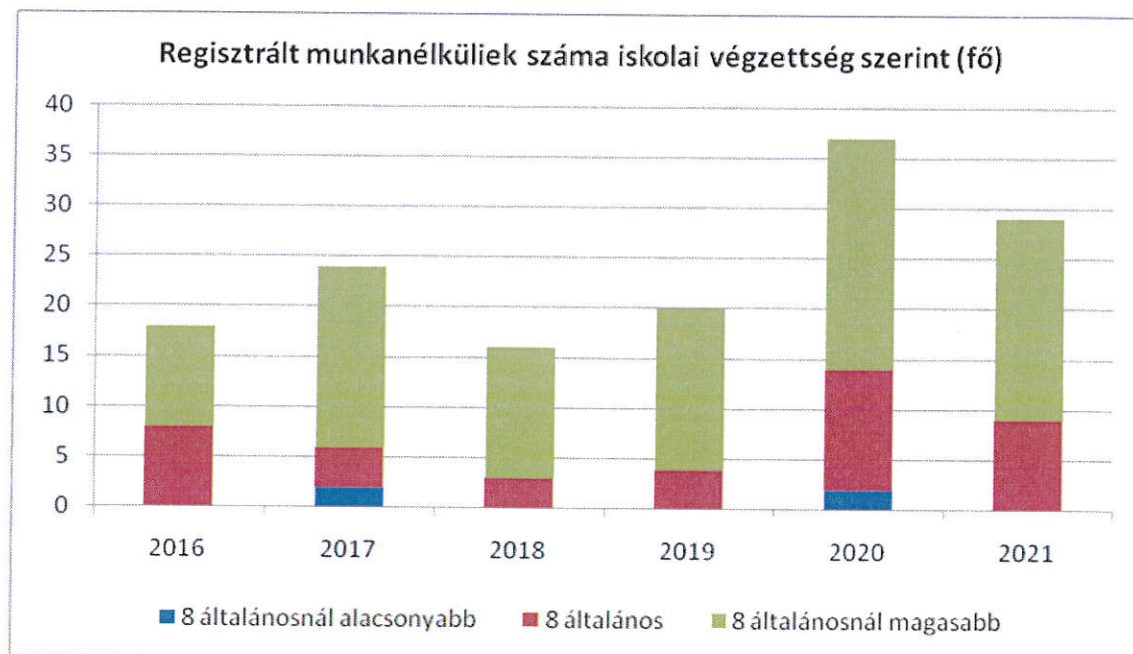
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

A 3.2.4. számú táblázat és a hozzá tartozó diagram alapján megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek és nyilvántartott álláskeresőik körében magasabb az általános iskolai végzettséggel és a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, mint a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezőké.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	18	0	0,00%	8	44,44%	10	55,56%
2017	24	2	8,33%	4	16,67%	18	75,00%
2018	16	0	0,00%	3	18,75%	13	81,25%
2019	20	0	0,00%	4	20,00%	16	80,00%
2020	37	2	5,41%	12	32,43%	23	62,16%
2021	29	0	0,00%	9	31,03%	20	68,97%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

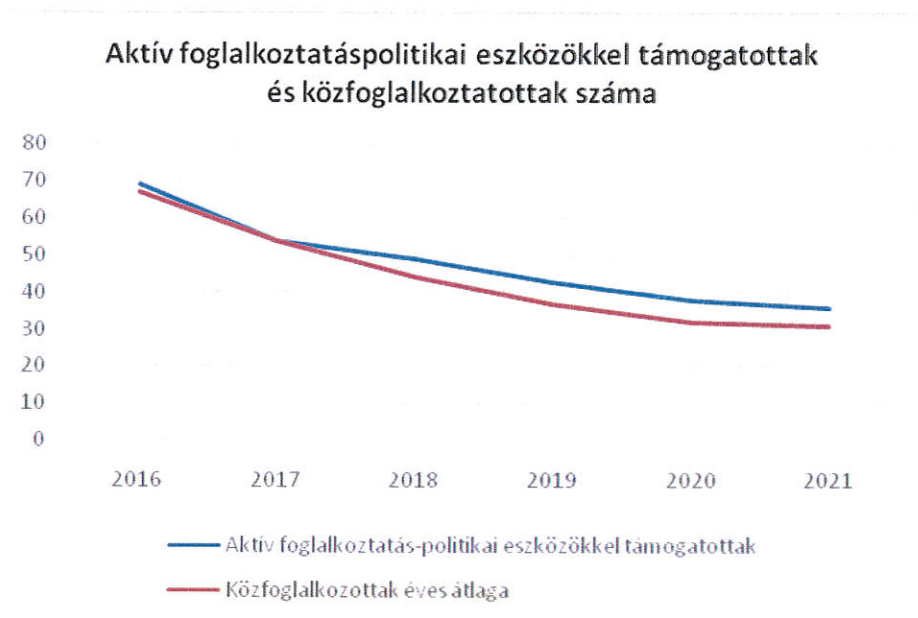

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei:

A 3.2.5. számú táblázat a közfoglalkoztatottak számára és az aktív foglalkoztatás -politikai eszközökkel támogatottak számára vonatkozóan láthatunk adatokat. Egyértelműen látszik, hogy mindkét tényező tekintetében 2016-os évtől kezdődően csökkenés figyelhető meg. Az önkormányzat évről évre egyre kevesebb közfoglalkoztatottat tud bevonni, mivel a keretszám is csökken. Míg 2016-ban 67 fő volt a közfoglalkoztatásban dolgozók létszáma, addig ez 2021. évre 31 főre csökkent. Hasonlóképpen csökkent az aktív foglalkoztatás -politikai eszközökkel támogatottak száma is, mivel míg 2016-ban 69 fő volt a létszámuk, addig 2021-re 36 főre csökkent a rendelkezésre álló adatok alapján.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	69	67
2017	54	54
2018	49	44
2019	43	37
2020	38	32
2021	36	31

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

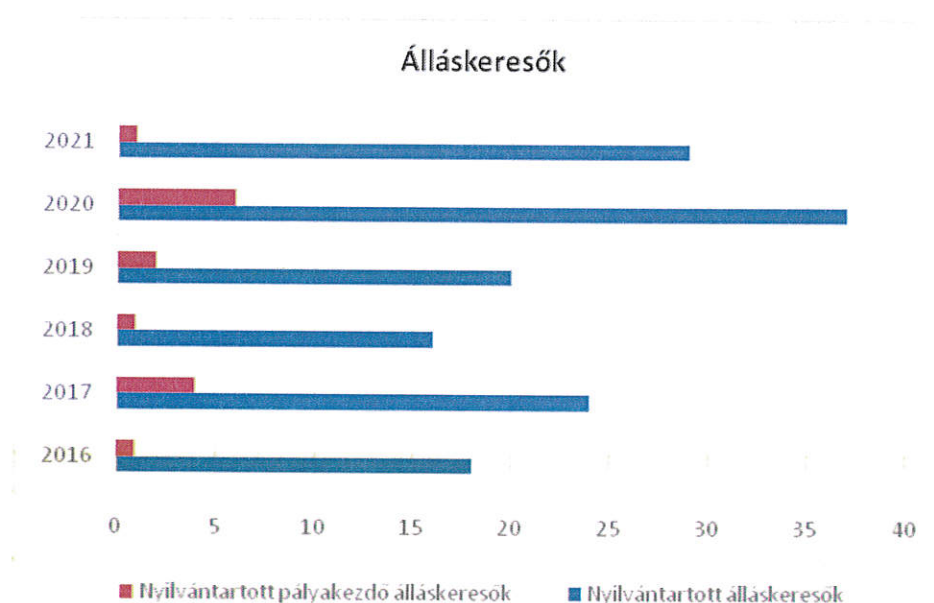
Tiszaszalka-Vásárosnamény útvonalon a közlekedés jó, elősegíti a Tiszaszalkai lakosok munkavállalását, továbbá a hivatkozott városban több területen is foglalkoztatnak Tiszaszalkai lakosokat, akik a munkába járást tömegközlekedés igénybevételével, valamint saját gépjármű használatával oldják meg. A környező településeknek a legtöbb munkát a közigazgatási Hatósági Szolgálat biztosítja. A településen működik Általános iskola, Óvoda, Idősek Otthona, szociális konyha, ezeken kívül a Csarodai Közös Önkormányzati Hivatal és a Falugondnoki szolgálat is biztosít állandó munkát a helyi lakosságnak. Valamint jelen vannak egyéni vállalkozók is, akik minimális számban foglalkoztatnak a számukra megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkaerőt.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük:

A munkánélküli fiatalok képzését, elhelyezkedését megkönnyítő program a településen nem működik. A Vásárosnaményi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán tájékozódhatnak az aktuális képzési lehetőségekről, illetve a környéken betölthető álláslehetőségekről. Valószínűleg ezt sokan meg is teszik, hiszen a 3.2.6. számú táblázat adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők körében a pályakezdő álláskeresők száma minimálisnak mondható.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2016	18	1
2017	24	4
2018	16	1
2019	20	2
2020	37	6
2021	29	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkanélküli felnőttek képzéséről a már korábban említett Vásárosnaményi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán jutnak az érdeklődők információhoz. Vásárosnaményban számos lehetőség van felnőttoktatási képzések elvégzésével szakképesítés megszerzésére. Ez történhet akár keresetpótló támogatással, vagy megfelelő feltételek mellett akár ingyenesen is.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása:

Az önkormányzati saját fenntartású intézményekben foglalkoztatottak között nincsenek mélyszegénységben élők, sőt a közfoglalkoztatásban foglalkoztatottak között sincs igazán mélyszegénységben élő dolgozó.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:

A foglalkoztatás területén nincs információnk arról, hogy bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna. Reméljük, hogy a jövőben sem találkozunk ilyenfajta problémával.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei:

A digitális ismeretekhez való hozzáférésnek számos lehetősége van már napjainkban. Szinte minden háztartásban van már valamilyen okos eszköz. Tizsaszalkán biztosított az ingyenes WIFI használat, valamint szükség esetén digitális eszközök is igénybe vehetők a könyvtárban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt az elmúlt években többször is módosították, melynek előírásait a Képviselő-testület a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 7/2019. (VII. 3.) valamint a települési támogatás megállapításának, folyósításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 15/2021. (VIII. 31.) önkormányzati rendeletébe épített be.

Az említett jogszabályi hivatkozások alapján Tizsaszalka Község Önkormányzatától az alábbi szociális ellátásokban részesülhetnek az arra jogosultak:

- fűtési támogatás
- temetési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- iskoláztatási támogatás
- étkezési támogatás
- gyermekétkeztetés támogatása
- első lakáshoz jutók támogatása

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) 25. § (3) bekezdés a) pontja értelmében szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- a) a járási hivatal - az e törvényben meghatározott feltételek szerint -
 - aa) időskorúak járadékát,
 - ab) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
 - ac) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,

ad) gyermekek otthongondozási díját,

ae) a 41. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat, a 43. § szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: kiemelt ápolási díj), a 43/A. § (1) bekezdése szerinti ápolási díjat (a továbbiakban: emelt összegű ápolási díj); állapít meg.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 24. § szerint az álláskereső részére - az e törvényben meghatározott feltételek szerint - álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

Az Szt. 47. § (1) bekezdése szerint a természetbeni szociális ellátásként **a járási hivatal**

a) az 50. § (1) bekezdése szerinti alanyi közgyógyellátást, illetve az 50. § (2) bekezdése szerinti normatív közgyógyellátást, és

b) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

A 3.3.1 számú táblázat adatai alapján megállapítható, hogy 2016. évben a településünkön nyilvántartott álláskeresők száma 20 % alatti, 2017-2019 évben 30-40 % közötti, és 2020-2021 évben 20-25 % közötti arányban részesült álláskeresői ellátásban.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	18	2,99%	3	16,67%
2017	24	3,87%	8	33,33%
2018	16	2,71%	6	37,50%
2019	20	3,45%	6	30,00%
2020	37	6,39%	8	21,62%
2021	29	5,07%	7	24,14%

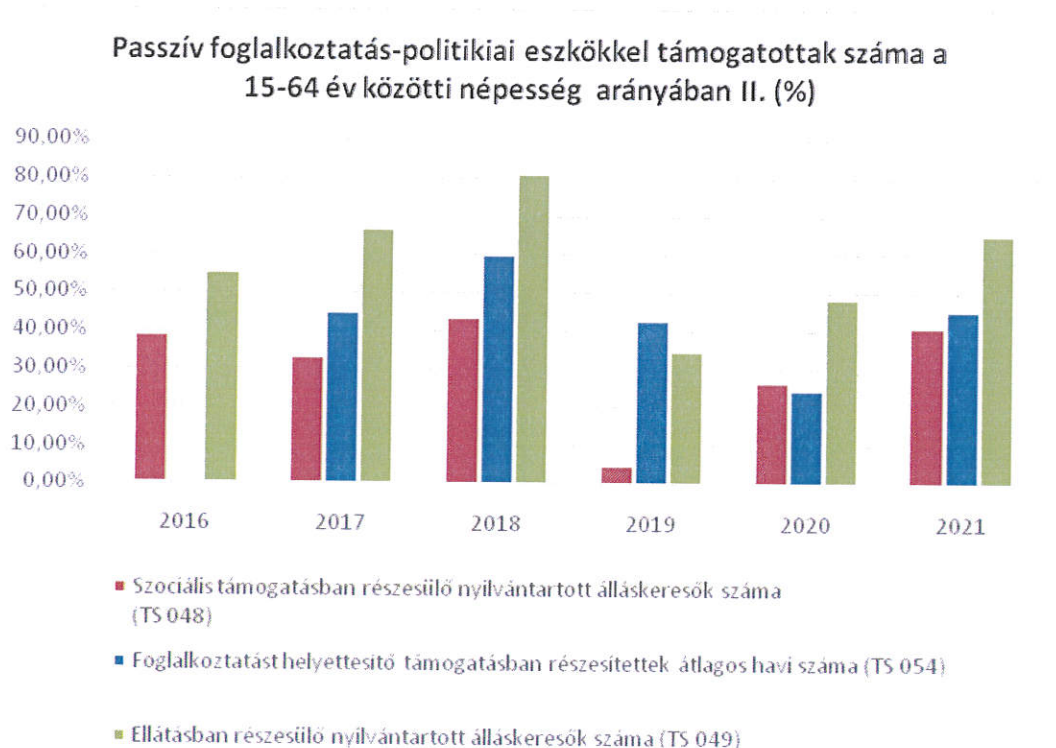
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.2. számú táblázat adatai szerint az álláskereső többsége részesült szociális támogatásban, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban vagy ellátásban. Ez az arányszám 2018. évben volt a legmagasabb, akkor 80 % fölé is emelkedett.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	7	38,89%	n.a.	-	10	55,56%
2017	8	33,33%	11	44,92%	16	66,67%
2018	7	43,75%	10	60,06%	13	81,25%
2019	1	5,00%	9	43,10%	7	35,00%
2020	10	27,03%	9	24,70%	18	48,65%
2021	12	41,38%	13	45,83%	19	65,52%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.3 számú táblázat szerint az aktív korúak ellátására jogosult személyek közül évente csak 3 fő volt jogosult az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma
	fő
2016	n.a.
2017	3
2018	3
2019	3
2020	3
2021	3

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

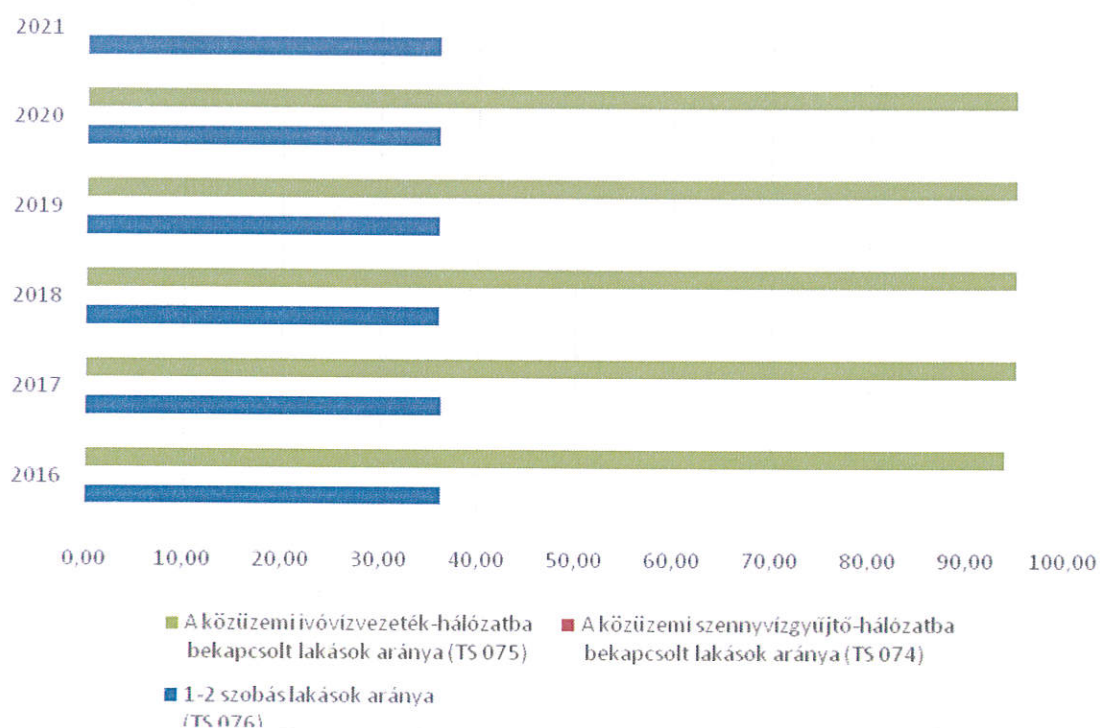
Tiszaszalkán 364 db lakás van, melynek 36,26 %-a 1-2 szobás. A településen nincs kiépített szennyvízhálózat. A lakások 95,4 %-a rá van csatlakoztatva a közüzemi ivóvíz vezeték hálózatra.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közütemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közütemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2016	364	0	0,00	36,26	0,00	93,96
2017	364	0	0,00	36,26	0,00	95,05
2018	363	0	0,00	36,09	0,00	95,04
2019	363	0	0,00	36,09	0,00	95,04
2020	363	0	0,00	36,09	0,00	95,04
2021	363	0	0,00	36,09	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A 364 lakásból kb. 30 tekinthető alacsonyabb komfortfokozatúnak. A településen hajléktalan személyről nincs tudomásunk.

a) bérlakás-állomány:

Önkormányzatunk összesen 3 önkormányzati bérlakással rendelkezik. Az önkormányzati lakáshoz jutás kérelem benyújtása után a képviselő-testület döntése alapján történik. A lakbér mértékét szintén a Képviselő-testület állapítja meg.

b) szociális lakhatás:

Szociális bérlakás nincs az önkormányzat tulajdonában, így szociális lakhatás nem biztosítható.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	364	n.a.	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	364	n.a.	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	363	n.a.	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	363	n.a.	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	363	n.a.	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	363	n.a.	3	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

Tiszaszalka községben egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek.

d) elégtelen lakhatási körülmények;

Elégtelen lakáskörülményről, veszélyeztetett lakhatási helyzetről, hajléktalanságról nincs tudomása az önkormányzatnak, az évek folyamán egyszer sem érkezett bejelentés erre vonatkozóan. Amennyiben ez mégis előfordulna, az önkormányzat segítséget nyújtana az egyénnek a problémájában szociális szakemberek bevonásával, valamint továbbírná a megfelelő intézményekbe.

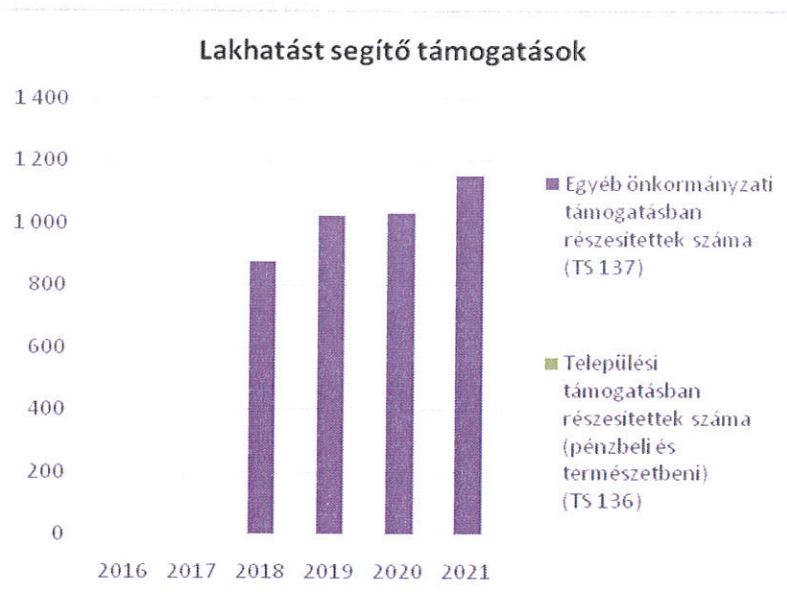
e) lakhatást segítő támogatások:

Az Önkormányzat a helyi rendeletében fennálló feltételek alapján támogatással nyújt azoknak, akik a településen első tulajdonosként lakóházat vásárolnak vagy lakóházat építenek. Ezzel igyekszik elősegíteni, hogy a fiatalok ne vándoroljanak el, és megtartani a település lakónépességének számát. Továbbá évi két alkalommal fűtési támogatást biztosít az arra jogosultak részére. Ezzel a támogatási formával járul hozzá a lakosság fűtési kiadásának csökkentéséhez.

A közüzemi szolgáltatás hátralékkal rendelkező állampolgárok számáról pontos adattal nem rendelkezünk, ugyanis a szolgáltatók nem adnak tájékoztatást az adósságállományról. A lakásviszonyok jellemző problémái a magas közüzemi díjak.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	0
2018	n.a.	878
2019	n.a.	1 023
2020	n.a.	1 031
2021	n.a.	1 150

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Pontos adatokkal nem rendelkezünk az eladósodottságot illetően. Önkormányzatunknál adósságcsökkentési támogatásban még egy fő sem részesült. Ebből feltételezhető, hogy nem jellemző az ilyen jellegű eladósodottság. Ha szükséges, az önkormányzat segít megtalálni az egyénnek azt az intézményt vagy szakembert, aki a segítségére lehet (pl: Családsegítő Szolgálatok, adósságkezelési tanácsadók, hitelügyintézők). Közütemi díjtartozás esetén részletfizetési kérelmek benyújtásában nyújtunk segítséget, esetlegesen települési támogatást nyújt a lehetőségeket figyelembe véve.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Tizsaszalka település rendelkezik nem lakóövezetben elhelyezkedő lakott külterülettel. Bár az ott élők száma elenyésző, mindössze 5 fő. A közszolgáltatás biztosított, a közösségi közlekedés is elérhető számukra.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Tiszaszalka nem rendelkezik szegregátummal, teleppel.

b) a telepen/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya:

Mivel a településen nincs sem szegregátum, sem telep, így ez nem elemezhető.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai:

Nem jellemző. Tiszaszalka község esetében nem beszélhetünk telepekről, szegregátumokról.

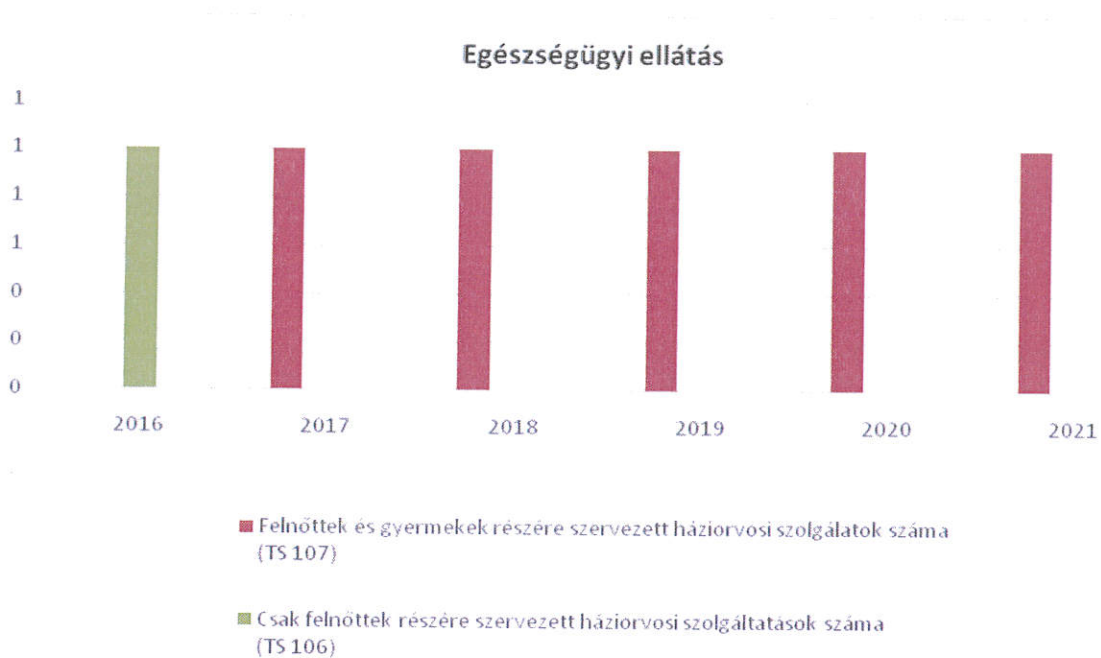
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közfogygyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	1	0	1	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	1	107	5,18
2018	1	0	0	1	117	7,01
2019	1	0	0	1	113	7,54
2020	1	0	0	1	123	8,10
2021	1	0	0	1	124	8,50

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás,
- falugondnoki ellátás

A településen 2020. októberétől hetente két alkalommal rendel 1 fő helyettesítő háziorvos, mivel azóta nem sikerült állandó orvost találni a körzetbe. A szakorvosi ellátást igénylő betegeket a háziorvos a vásárosnaményi, a kisvárdai, illetve a fehérgyarmati szakorvosi rendelőintézetbe utalja. Az idős, mozgásukban korlátozott, illetve önálló közlekedésre képtelen személyek számáram, szükség szerint betegszállító igényelhető. A legközelebbi orvosi ügyelet Vásárosnaményban, a településtől 12 km-re működik. A szakrendelést és a kórházi ellátást Vásárosnaményban, Fehérgyarmaton, Mátészalkán, illetve Kisvárdán tudják igénybe venni az arra rászorultak.

A fogorvosi alapellátás területén 1 fő helyettesítő fogorvos látja el a lakossági szükségleteket, mivel a vállalkozó fogorvos jelenleg GYED-en van. Településünk a fogászati körzet központja, ide tartozik Tizzaszalka, Tiszavid, Tiszaadony, Tizsakerecseny, Mátyus, Lónya, Vámosatya települések.

A védőnői körzethez Tizzaszalka és Tiszavid település tartozik, 1 fő védőnő látja el a csecsemő, gyermek és nővédelmet.

Az iskola-egészségügy területén a védőnő a háziorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját a helyi általános iskolában és óvodában.

Tizzaszalkán gyógyszerár is található, minden nap 11 óráig igénybe vehető a szolgáltatás. A településen bentlakásos Idősek Otthona és Szociális konyha is működik a Baptista Szeretetszolgálat Országos Szociális Segítő Központ fenntartásában.

A szociális alapszolgáltatásokat, mint a falugondnoki szolgáltatást, szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést az önkormányzat rendeletben szabályozza. Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátásokat nyújtó intézmény pl. rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény és egyéb speciális ellátást nyújtó intézmény a településen nincs, de 60 km-es körzetben több intézmény is fellelhető.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a védőnő a célzott korosztály számára két évente rendszeresen megszervezi a mammográfiái szűrővizsgálatot, az önkormányzat pedig a szállítást biztosítja a 40 km-re levő Mátészalkára, melyet az érintettek igénybe is vesznek.

A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok védőnő, háziorvos, bevonásával rendszeresen megtörténik. A 0-2 éves korú gyermekek évenkénti státusz vizsgálata védőnő, orvos bevonásával, az iskoláskorú gyermekek (2-4-6 évfolyam) kötelező szűrővizsgálata védőnő, orvos bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek részére fejlesztő ellátások elérhetően az általános iskolában, valamint a Vásárosnaményi Nevelési Tanácsadóban. A felnőttek esetében fejlesztő és rehabilitációs ellátások a környező városokban lehetségesek (Vásárosnamény, Fehérgyarmat, Kisvárd, vagy akár Nyíregyháza)

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A helyi szociális konyhát a Baptista Szeretetszolgálat OSzSK működteti. Az étrendek összeállításánál alapvető szempont az egészséges táplálkozási normák figyelembevétele. Továbbá az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás, a változatosság, az idényszerűség és korszerűség szempontjainak érvényesülése, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sportolási lehetőségre adott a település két sportpályája, valamint az Általános Iskola tornaterme. A gyermekek mozgására az óvodában és az iskolában kiemelt figyelmet fordítanak a nevelők. Az iskolában délelőtti és délutáni sportfoglalkozások biztosítják a mindennapi testedzés lehetőségét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A lakosság részére a szociális étkeztetést a Baptista Szeretetszolgálat OSzSK mint intézményfenntartó biztosítja. A szociális étkeztetést bárki igénybe veheti a településen, aki a feltételeknek megfelel. Az önkormányzat étkezési hozzájárulás jogcímen települési támogatást nyújt a bejelentett lakóhellyel rendelkező étkezők részére, akik az említett intézményben veszik igénybe a szolgáltatást. Az étkezési hozzájárulás összege 200 Ft/fő/adag.

Ezen kívül a szociális konyha biztosítja az étkeztetést a helyi óvodába és általános iskolába járó gyermekeknek is, mivel a nevelés és oktatás helyben valósul meg. Az önkormányzat gyermekétkeztetési támogatásként átvállalta azon normatív kedvezményben nem részesülő óvodába járó és általános iskolába tanuló gyermekek étkezési térítési díját, akik a településen bejelentett vagy tartózkodási címmel rendelkeznek és az említett intézmény konyháján veszik igénybe az étkezést. Továbbá az önkormányzat a rászoruló hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a szülő, törvényes képviselő kérelmére szünidei gyermekétkeztetést biztosít az intézményfenntartóval kötött külön megállapodás alapján.

A házi segítségnyújtást a településen nagy részben a Pátróhai Református Egyházközség biztosítja helyi házi szociális gondozók foglalkoztatásával. A házi gondozók munkáját igénybe vehetik mindazok, akik egészségi állapotuk, valamint időskoruk miatt rászorult személyek, otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és hozzátartozóik nem gondoskodnak róluk. A házi segítségnyújtás célja, hogy az egyedül, család nélkül élő idős ember saját otthonában, biztonságban élhesse mindennapjait. Fontos feladat a betegségek és a szociális problémák megelőzése, illetve a meglévők kezelése.

g) drogprevenciók szolgáltatások

A település nem nyújt ilyen jellegű szolgáltatásokat. Az iskolában a gyermekek részére drogprevenciók tájékoztatókat szoktak tartani.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szolgáltatások nyújtásakor mindenkit megillet az egyenlő bánásmód elve, és ennek megfelelően a községünkben működő valamennyi szolgáltató különös figyelmet fordít az elv betartására. Az önkormányzat az ügyintézés, a foglalkoztatás és a szolgáltatások nyújtásakor mindent megtesz az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség megtartásáért. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáció juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

a) közösségi élet színterei, fórumai

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
1	igen	381	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön közösségi szintér helyszínéül szolgál a FALUHÁZA. Igényeknek megfelelően lehetőség van a közművelődésre, a tartalmas kikapcsolódásra. A közösségi fórum keretében közmeghallgatás minden évben megrendezésre kerül, ahol az önkormányzat vezetősége tájékoztatja a település lakosságát a tárgyévben végzett munkájáról. A lakosok megoszthatják észrevételeiket, gondolataikat a falu életével kapcsolatban. Mikulás napján mikuláscsomagot, gyermeknapon édességet kap a településen élő 0-18 éves korosztály az önkormányzattól. Lehetőséghez mérten Falunap, vagy családi nap kerül megrendezésre ahol a helyi lakosok és az önkormányzat dolgozói önkéntesen segítik a rendezvény sikeres lebonyolítását, akár munkaidőn túl is. Községi élet szinterei még a könyvtár, református egyházközség, a római katolikus egyházközség, a civil szervezetek, valamint a Baptista Egyház Szeretetszolgálat fenntartása alá tartozó általános iskola és óvoda.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

A közösségi együttélés terén nincsenek problémák a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

A település lakóira jellemző az önkéntesség és az adományozás, mely egy-egy rendezvény vagy meghirdetett adománygyűjtés alkalmával többször bebizonyosodott.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Nem jellemző a településen a nemzetiségi sokszínűség.

e) helyi lakossági önszerveződések

A településen 1 fő főállású művelődésszervező látja el a közművelődési, a könyvtári, valamint egyéb szakkori feladatokat. Ezen keretek között alakult meg a nyugdíjas nőklub, valamint Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében kosárfonó, bútorfestő szakkor keretében kikapcsolódási lehetőség is biztosított. Községi élet szinterei még a református egyházközség, a római katolikus egyházközség, a civil szervezetek, valamint a Baptista Egyház Szeretetszolgálat fenntartása alá tartozó általános iskola és óvoda.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliek száma nőtt, különösen az általános iskolai vagy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma kiemelkedő	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Kapcsolatteremtés vállalkozásokkal munkaerő bevonás céljából
A munkanélküliek csoportja többgenerációs	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása Előadások, tájékoztatások tartása, életvezetési tanácsadás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 94. § (1)-(2) bekezdéseiben foglaltak szerint a települési önkormányzat feladata:

- a gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése,
- a területén lakó gyermekek ellátásának szervezése.

A települési önkormányzat az e törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja - a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai kivételével - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha a (2a)-(4) bekezdés alapján nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A Gyvt. az alapelvek között rögzíti, hogy a hatósági gyermekvédelmet minden esetben meg kell előznie valamennyi rászoruló gyermekre kiterjedő ellátórendszer működtetésének, amelynek igénybevétele önkéntes.

Garanciális jelentősége van azon gyermeki jog érvényesülésének, mely szerint kizárólag csak anyagi okból ne lehessen gyermeket a családjától elválasztani.

A gyermekek védelmét pénzbeli és természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekétkeztetés,
- intézményi gyermekétkeztetés,
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés,
- szünidei gyermekétkeztetés,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	452	500	952	47,48%	52,52%
0-2 évesek			26	2,73%	
0-14 éves	53	52	105	5,57%	5,46%
15-17 éves	13	7	20	1,37%	0,74%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.1 számú táblázatból látszik, hogy az állandó népesség 15,87 %-át képezi csak a gyermekkorú népesség.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:

A védelembe vétel javaslatára, magára a védelembe vételre akkor kerül sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem lehet: a gyermek körül a problémák tovább súlyosbodtak, veszélyeztetettsége fennáll, a szülő és/vagy gyermek nem együttműködő.

- A védelembe vétel alatt a szakemberek azon dolgoznak, hogy a gyermek a vér szerinti családjában maradjon, és ne kerüljön sor a családból történő kiemelésre.
- A gyermek és a családja a védelembe vételi határozatban előírt magatartási szabályokat igyekszik betartani, a kirendelt családgondozóval együttműködni, ellenkező esetben szankcionálásra kerül sor.
- Az eljárás *hangsúlyozott célja*, hogy a védelembe vétel *belátható időn belül* megszűnhessen, és a család a saját megoldásaival, eszközeivel élhesse tovább az életét. Igyekezzen elkerülni a gyermekre nézve veszélyeztető magatartást, biztosítsa számára az életkorának megfelelő gondoskodást és nevelést.

Jellemző problémák:

- alacsony jövedelmi viszonyok, anyagi gondok – befizetetlen számlatartozások, villanykikapcsolás, közúti büntetések szabálytalan közlekedés miatt, ami a család mindennapi megélhetését még jobban rontja, a téli tüzelő beszerzésének elhanyagolása,
- szülői elhanyagolás (nem megfelelő ruházat, tisztálkodási problémák, gyógyszerek kiváltásának elhanyagolása,
- iskolai teljesítmény kudarcok, ebből fakadó magatartászavarok – a házi feladat ellenőrzésének elhanyagolása a szülő részéről, tanszerek, füzetek hiányossága, a nevelési-oktatási intézménnyel való együttműködés hiánya még akkor is amikor az határozatban kötelezően előírt feladata a szülőnek
- gyermeknevelési hiányosságok – szabályok, következetesség hiánya, megengedő nevelés, rossz szülői minta

- életviteli problémák: pénzgazdálkodási-beosztási zavarok a családon belül, deviáns magatartás (családon belüli verekedés, veszekedés, trágár beszéd)
- igazolatlan iskolai hiányzások, kötelezettségek nem teljesítése, igazolatlan iskolai hiányzás esetén megkésett esetjelzés az oktatási intézmények részéről
- kiskorú terhessége

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	0	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön az elmúlt öt évet vizsgálva kiemelendő, hogy jegyzői intézkedés egyetlen esetben sem történt védelembe vételről. Ez nagyban köszönhető a problémák korai felismerésének és a jelzőrendszeri tagok aktív működésének.

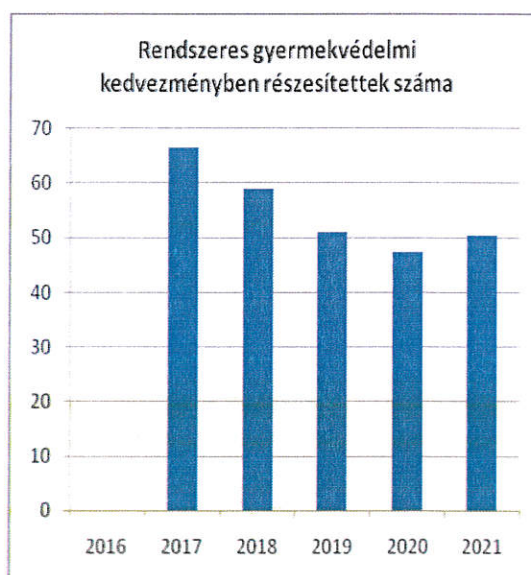
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők jellemzői:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményére,
- természetbeni támogatásra: éves szinten, két ízben 6.000 Ft/gyermek a csak rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek és a 6.500 Ft/gyerek, ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen túl hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű a gyermek,
- a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2016	n.a.
2017	67
2018	59
2019	51
2020	48
2021	51

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya 2017. évtől kezdődően csökkenő tendenciát mutat. Ezek a családok jövedelmeiket tekintve – szociális ellátásokból él (családi pótlék, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, munkanélküli ellátás, gyes, közfoglalkoztatás) A 2021-es évben elenyésző arányban szintén emelkedett a részesülők száma, de ez a koronavírusos vészhelyzet miatti jogosultság meghosszabbításából adódik.

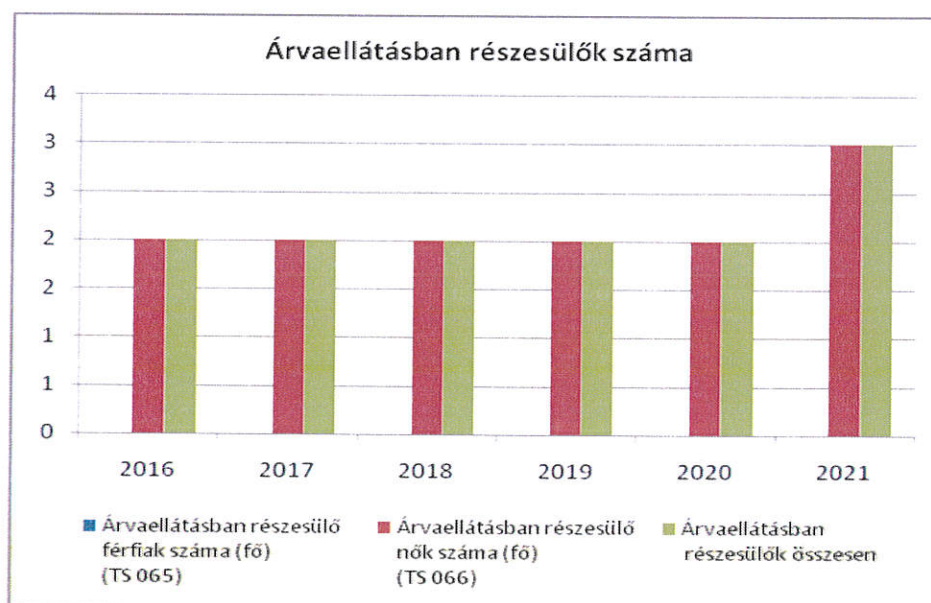
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenes étkeztetésben részesülnek az óvodában és az iskolában. Ezen kívül ingyenes tankönyvellátásban is.

Önkormányzatunk a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen kívül iskoláztatási támogatást nyújt az általános iskolai, a középiskolai tanulók, valamint a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos hallgatói számára. Az önkormányzat évek óta biztosítja a nyári gyermekétkeztetést a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a helyben működő szociális konyha közreműködésével. Az árvaellátás, mint támogatás minimálisan jellemző a településen.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	2	2
2017	0	2	2
2018	0	2	2
2019	0	2	2
2020	0	2	2
2021	0	3	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes és kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők az ellátás alapján jogosultak az ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkezésre. A normatív kedvezménybe nem részesülő Tiszaszalkai óvodába és általános iskolába tanuló gyermekek étkeztetését az önkormányzat ingyenesen biztosítja, akik a helyi szociális konyháról veszik igénybe a szolgáltatást.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete:

Nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői:

Nincs tudomásunk más állampolgárral rendelkező, vagy magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért gyermekről a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az egységes településkép is mutatja, hogy nem alakultak ki településünkön szegregátumok, nincs telepszerű lakókörnyezet, a lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások száma elenyésző. (gátőrház) Mindenkinél egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés. A gyermekek esélyegyenlőségét a településen élőknek a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés is biztosítja.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. A Gyvt. szerint hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek a szülője a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be. A gyermekvédelmi rendszerben meghatározhatjuk a veszélyeztetettségi fokokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet. A veszélyeztetettségi tényezők, akár halmozottan is jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésszerű és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvére is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

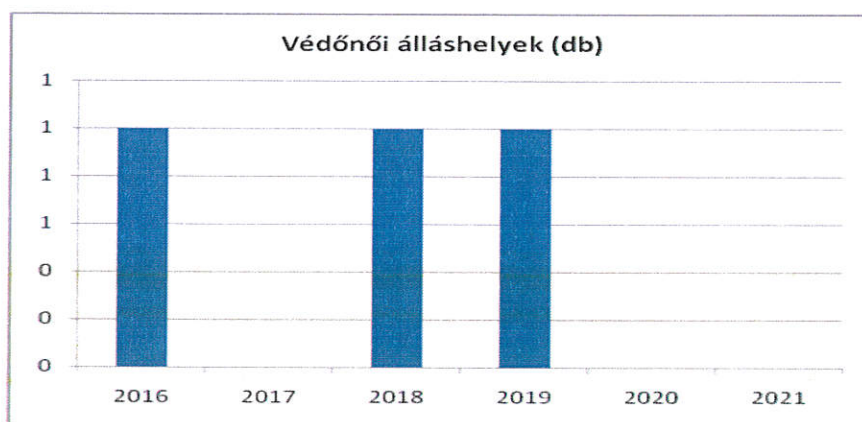
Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat Tiszaszalka és Tiszavid településekre terjed ki, székhelye Tiszaszalka. A védőnői szolgálatot 1 fő védőnő látja el. A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamáknak, a gyermekes anyukáknak nyújt segítséget a problémáik kezeléséhez, megoldásához.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen 2020. októberétől hetente két alkalommal 1 fő helyettesítő házi orvos látja el a gyermekeket és felnőtteket egyaránt. Gyermek szakorvosi ellátás legközelebb Vásárosnaményban van.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

Tiszaszalka településen a család- és gyermekjóléti szolgálat a Csarodai Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Napközi konyha intézmény keretében működik. A szolgáltatás ellátási területeihez tartoznak Csaroda, Tákos, Hetefejércse, Gelénes, Vámosatya, Tiszaszalka és Tiszavid települések. A családgondozói teendőket 2 fő látja el. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnak jelentős szakmai és szervezeti kihívásnak kellett megfelelnie.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

Tiszaszalkán egy óvoda működik. Bölcsődei ellátás a településen nincs.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem

A gyermekvédelem a Csarodai Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat, Napközi Konyha intézmény feladata.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az önkormányzat ilyen helyzetbe kerülő családok esetén azonnali segítséget tud nyújtani, képviselő-testület döntése alapján, eseti vagy rendkívüli települési támogatás formájában.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az iskolában testnevelés órákon biztosított az egészségfejlesztés, szabadidőben a helyi sportpályát és a játszótérrel használhatják a gyerekek.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek térítésmentesen étkezhetnek. A normatív támogatásba nem részesülő óvodás és általános iskolás gyerekek is ingyenes étkezhetnek az önkormányzat által nyújtott támogatás keretében.

2016. január 1. napjától a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést. Ennek keretében – a szülő kérelmére – a települési önkormányzatnak napi egyszeri meleg ételt kell biztosítani valamennyi, a tanév rendjéről szóló évente meghatározott EMMI rendeletben meghatározott iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartási időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek (5 hónapos kortól – 18 éves korig) részére ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói jogviszonnyal.

A településen a gyermekétkeztetést a Baptista Szeretetszolgálat OSzSK fenntartásában álló szociális konyha biztosítja az arra jogosultak számára.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Eltérő kultúrájú gyermekcsoport nincs a településen. A hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekeket nem különböztetik meg a program keretében.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs információnk.

l)előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekes családok élelmiszer csomagot, EU élelmiszersegély formájában kapnak támogatást.

Mikulásra minden 0-18 éves korú gyermek Mikulás csomagot kap, melyet az önkormányzat finanszíroz.

Karácsony előtt a településen lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek egyszeri települési támogatásban részesülnek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása mind az óvoda, mind az iskola esetében integráltan történik. Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése a gyermek életkorától és állapotától függően a többi gyerekkel integráltan azonos óvodai csoportban, logopédus óraadó biztosításával a szakértői véleményben meghatározott óraszámban, a megjelölt fejlesztési feladatok elvégzésével történik. A gyermekek eljutása Vásárosnaményba a logopédushoz szükségszerűen a Falugondnoki Szolgálat segítségével is megoldható.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül
	Fő	Fő	%
2016	33	29	87,88
2017	42	38	90,48
2018	35	29	82,86
2019	41	1	2,44
2020	41	1	2,44
2021	37	1	2,70

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógy pedagógiai oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	151	59,45
2017	n.a.	174	69,32
2018	n.a.	181	70,43
2019	n.a.	21	8,54
2020	n.a.	31	11,48
2021	n.a.	35	13,78

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Telr, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	fő	fő
2016	25	2
2017	26	3
2018	23	3
2019	24	0
2020	17	0
2021	24	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Pedagógiai Szakszolgálat Vásárosnaményban működik. A Nevelési Tanácsadó szakemberei a helyi óvodában és iskolában minden tanévben elvégzik a szűréseket a gyermekeknél, és a beszédhibás vagy fejlesztésre szoruló, illetve iskola éretlen gyermekeket kiszűrik.

Az óvodában és az iskolában az eredménytől függően logopédiai segítséget nyújtanak a speciális fejlesztést igénylő beszédhibás gyerekeknek, így a szülőknek nem kell beutazni a gyerekekkel. Pszichológushoz be kell menni Vásárosnaményba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	3	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.30	16.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	1	0

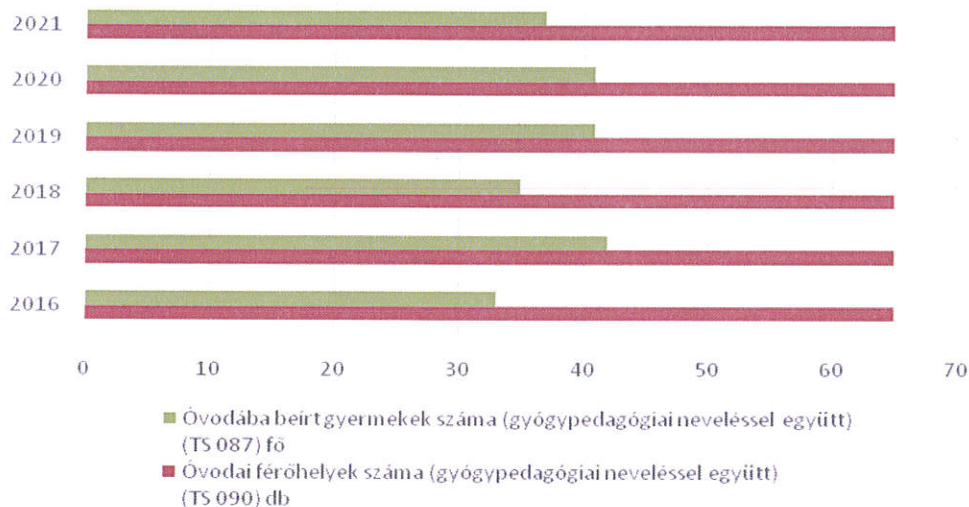
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

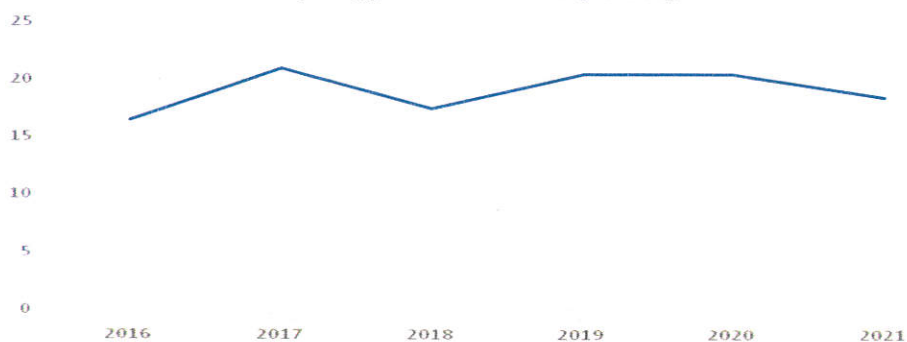
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	65	1	33	0	0	17
2017	n.a.	2	65	1	42	0	0	21
2018	n.a.	2	65	1	35	0	0	18
2019	n.a.	2	65	1	41	0	0	21
2020	n.a.	2	65	1	41	0	0	21
2021	n.a.	2	65	1	37	0	0	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

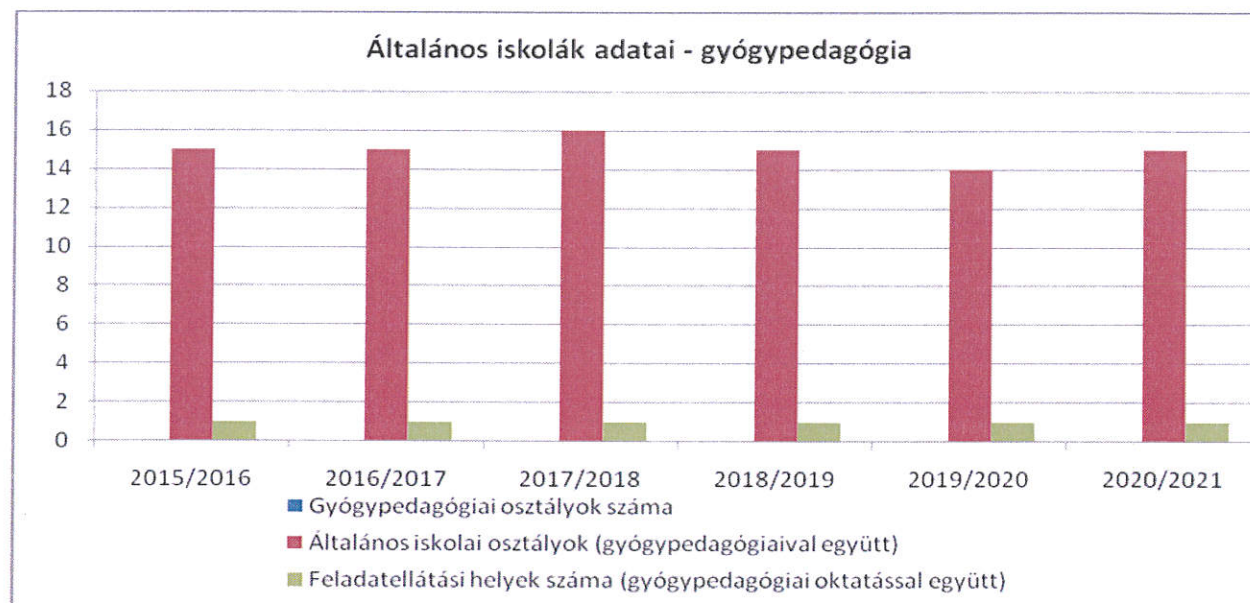
Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2016	0	15	1	16,93	86,22
2017	0	15	1	16,73	84,46
2018	0	16	1	16,06	82,88
2019	0	15	1	16,40	85,37
2020	0	14	1	19,29	82,22
2021	0	15	1	16,93	83,07

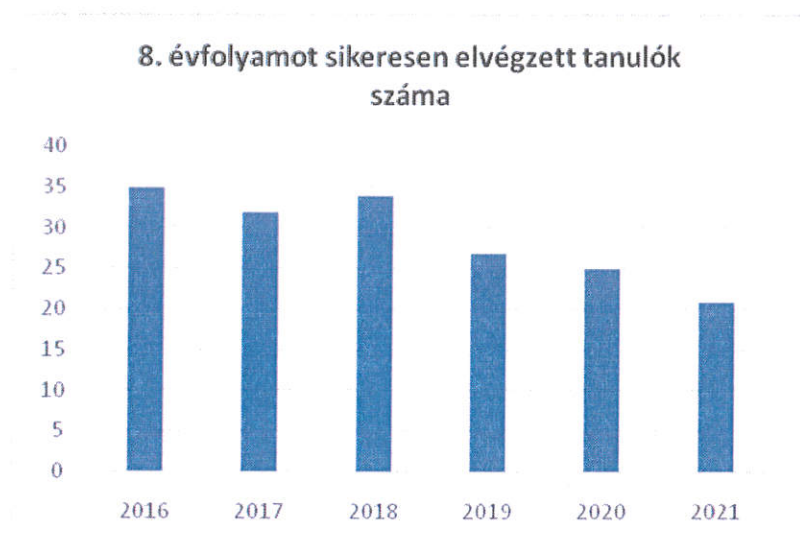
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2016	35
2017	32
2018	34
2019	27
2020	25
2021	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció településünkön nem fordult elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az óvodai nevelés, általános iskolai oktatás helyben megoldott, 2012. szeptember 1. napjától egyházi fenntartású általános iskolaként és óvodaként működik. Az alapfokú művészetoktatás is helyben elérhető. A településen megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése. A napközit, tanulószobai foglalkozásokat szinte az összes tanuló igénybe veszi. Az Általános Iskola és Óvoda fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy.

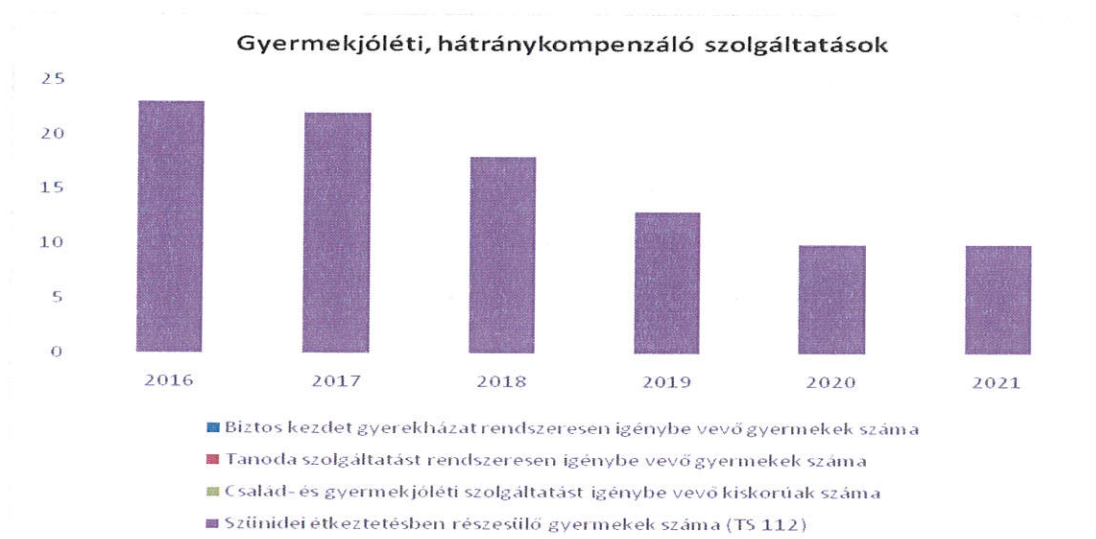
e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Az óvodában és az iskolában minden esetben tájékoztatják a gyermekek szüleit az ingyenes étkezési lehetőségekről. A Vásárosnaményi Nevelési Tanácsadóba irányítják azokat a gyerekeket, akiknél valamilyen tanulási nehézséget, problémát fedeznek fel. Az iskolában a napi oktatási-nevelési feladatokon túl tehetséggondozást, felzárkóztatást végeznek, a tanulási zavarokkal küzdő gyerekekkel pedig speciális végzettségű pedagógus foglalkozik az esélyegyenlőségük megteremtése érdekében. Az oktatási intézmény fejlesztő pedagógusa külön óraszámokban foglalkozik a fejlesztésre szoruló gyerekekkel.

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	23
2017	n.a.	n.a.	n.a.	22
2018	n.a.	n.a.	n.a.	18
2019	n.a.	n.a.	n.a.	13
2020	n.a.	n.a.	n.a.	10
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Fiatalok, gyermekek csökkenő száma.	A település fejlesztése, vonzóbbá tétele a fiatal házasságok, családok számára intézményi fejlesztésekkel, a közösségi élet továbbfejlesztésével, szolgáltatások fejlesztésével.
Eltérő anyagi helyzetben lévő gyermekek	Gyermekek életkörülményeinek javítása
A szegényebb családokban lévő gyermekek a digitális tartalmakhoz nem férnek hozzá	Az információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
Nyári szünetben a gyerekeknek nincsenek közösségi programjaik	Közösségi programok szervezése, közösség fejlesztés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a problémák tekintetében. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakkal képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás – érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet. Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzéseket kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek - a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben – nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek van.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó, vagy nem dolgozó férfiakat is. A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag is (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva, hiszen például a gyermekintézmények nyitva tartása kötött, tehát így műszakos munka eleve ki van zárva. Akik fiatalon vállalnak gyermeket, azok körében jelentősen csökkent a rendszeresen iskolába járók aránya, nagyobb hangsúlyt fektetnek a családi élet kialakítására és tanulmányaik befejezését későbbre halasztják, így a jobb, vagy szakképesítést igénylő munkalehetőségektől elesnek. Azok a fiatalok, akiknek még nincs gyermekük, de vannak terveik a gyermekvállalásra vonatkozóan, általában egy biztos otthont szeretnének kialakítani először, ahova a gyermek megérkezhet. Ez sok esetben hosszabb időbe telik, így a gyermekvállalás kitolódhat.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

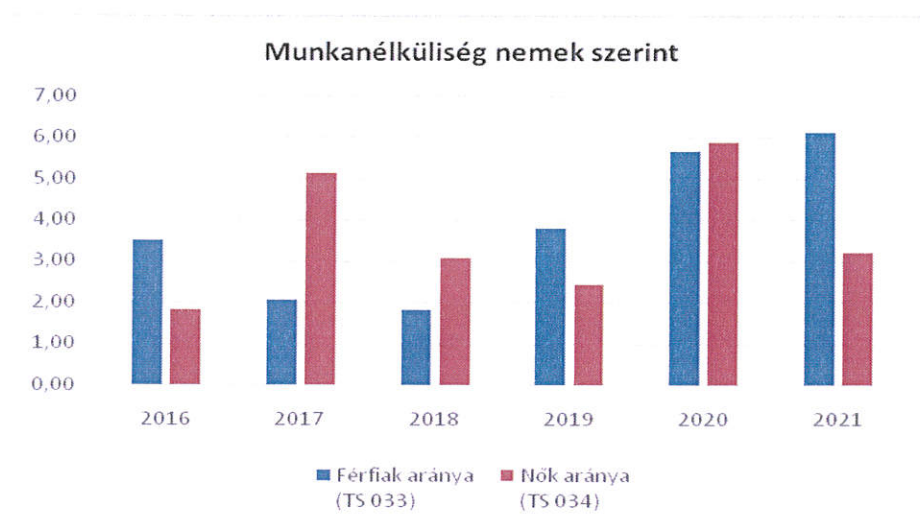
A közfoglalkoztatásban résztvevők kb. 90 %-a nő. A helyi óvodában, iskolában, Szociális konyhán, Idősek Otthonában, házi segítségnyújtásban, illetve az önkormányzatnál foglalkoztatottak között a nők jóval magasabb arányban dolgoznak, mint férfiak, ennek oka, hogy általában a feladatkörhöz tartozó szakképesítés inkább női szakma (óvónő, szakácsnő, gondozónő, stb.).

A településre jellemző, hogy több anyuka jelenleg gyermekneveléssel foglalkozik, vagy gyermekgondozási segínyt, illetve gyermekgondozási díjat kap, vagy gyermeknevelési támogatásban részesül. Előfordul az is, hogy az egyén a beteg hozzátartozóját ápolja, így ápolási díjban részesül, ami beszámít a szolgálati idejébe, ami mellett részmunkaidőben munkát is vállalhat, ha lehetősége engedi.

Az 5.1.1. számú táblázat alapján megállapítható, hogy a munkanélküliek nem szerinti összetétele éves szinten hullámzó, általában a nők száma volt alacsonyabb, viszont a 2017. és 2020. évben volt magasabb a női munkanélküliek száma.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2016	3,49	1,83	2,66%
2017	2,06	5,12	3,59%
2018	1,82	3,06	2,44%
2019	3,79	2,42	3,11%
2020	5,66	5,88	5,77%
2021	6,13	3,21	4,67%

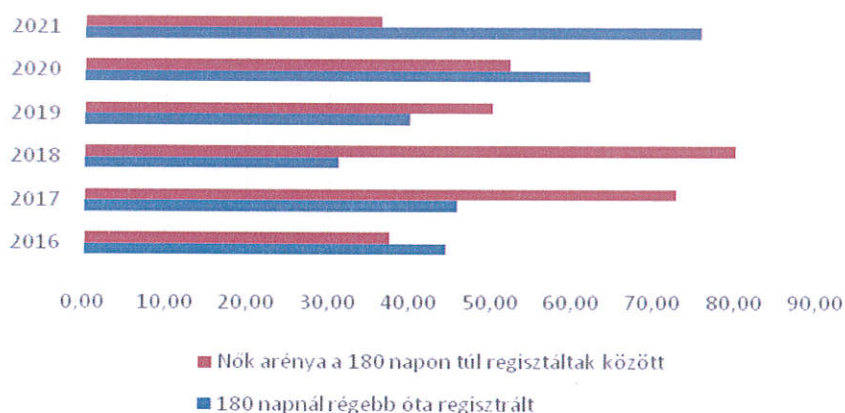
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	%	%
2016	44,44	37,5
2017	45,83	72,73
2018	31,25	80
2019	40	50
2020	62,16	52,17
2021	75,86	36,36

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

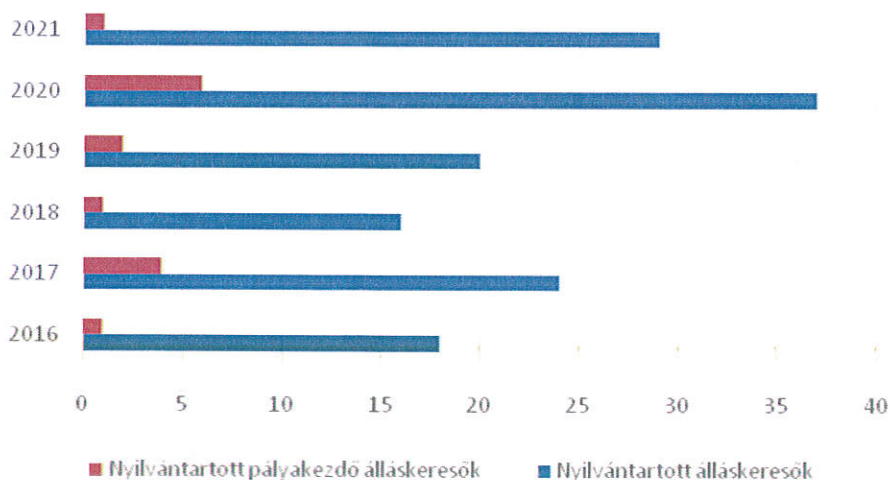

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2016	18	1
2017	24	4
2018	16	1
2019	20	2
2020	37	6
2021	29	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az Önkormányzatnak nincs rendelkezésre álló adata a nők foglalkoztatást segítő és képzési programokban történő részvételről. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán lehetőség van különböző tanfolyamokra jelentkezni, amennyiben nem tud munkahelyet találni, vagy éppen igénye van rá.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők, mivel szakmával nem rendelkeznek, csak olyan területen tudnak munkát vállalni, ahol nincs szükség szakképzettségre, tehát csak segédmunkásként, vagy betanított munka keretében.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Tiszaszalka község és vonzáskörzetében a hátrányos megkülönböztetés nem jellemző.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. Tiszaszalka községben bölcsőde és családi napközi nem működik, de igény szerint megoldható a 0-3 éves korú gyermekek elhelyezése, mert a környező településeken (Vásárosnamény, Jánd, Vitka, Beregsurány) működik bölcsőde. A gyermekek napközbeni ellátása községünkben a nevelési és oktatási intézményben (Általános Iskola és Óvoda) valósul meg szervezett formában. Ennek keretében a családban élő gyermekek életkorának megfelelően nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkozást és étkezést biztosít azok számára, akiknek napközbeni ellátásáról a szülők, gondozóik munkavégzésük, egészségi állapotuk vagy egyéb ok miatt nem tudnak gondoskodni. Az óvodai férőhelyek száma kielégítő, férőhely hiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	1	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnő feladata. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak, a leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismereteket átadják tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában már várandós korban.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen az erőszakos cselekedetek nem jellemzőek, ha mégis előfordulnának, akkor segítséget lehet kérni a Rendőrség körzeti megbízottjától, akinél feljelentést lehet tenni, valamint a településen dolgozó szociális szakemberektől. A településen megfelelő, jól összedolgozó jelzőrendszer működik.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A Gyermejjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Rendőrség, egyéb intézmények dolgozói bármikor segítséget nyújtanak a rászorulóknak, segítenek megtalálni a problémára a megoldást, a megfelelő intézményekkel felvenni a kapcsolatot (mint például átmeneti otthonokkal), segítenek a kérelmek, jelentkezési lapok, iratok beszerzésében, kitöltésében, valamint folyamatos gondozással nyomon kísérik az ügy véghezvitelét.

A településen krízishelyzet nem jellemző, a település lakossága vagy családon belül oldja meg problémáit, vagy a probléma felmerülésekor már segítséget kérnek, nem jutnak el a krízis bekövetkezéséig.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzati hivatalban, a közoktatási és szociális intézményben is többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Tiszaszalkán női polgármester van, valamint a 4 fő képviselő-testületi tagból is 2 fő nő. Továbbá az aljegyző is nő. A településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Tiszaszalkán nem jellemzőek, ezért az Önkormányzat tervei között nem szerepel ilyen irányú intézkedés. A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Kismamák, kisgyermeket nevelők elszigetelődése.	Programok, foglalkozások szervezése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

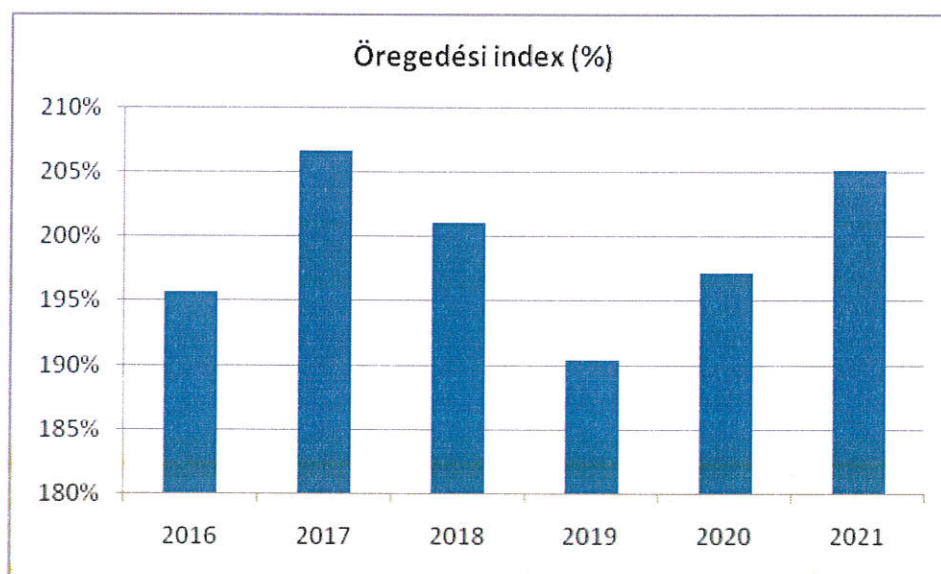
Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglévő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1970-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen a 65 év feletti állandó lakosok száma 2016-2020 időszakban folyamatosan emelkedett, kivéve a 2021. évet, amikor kevés arányban ugyan, de csökkent. A 0-14 éves korú állandó lakosok száma a 2016-2018 közötti években, valamint a 2021-es évben 100 fő alatti volt, a 2019-2020 közötti időszakban volt csak 100 fő feletti. Az öregedési index a 2016. 2019. és 2020. években 200 % alatti volt, a 2017. 2018. és 2021. években meghaladta a 200 %-ot.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2016	182	93	195,70%
2017	186	90	206,67%
2018	195	97	201,03%
2019	200	105	190,48%
2020	209	106	197,17%
2021	201	98	205,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

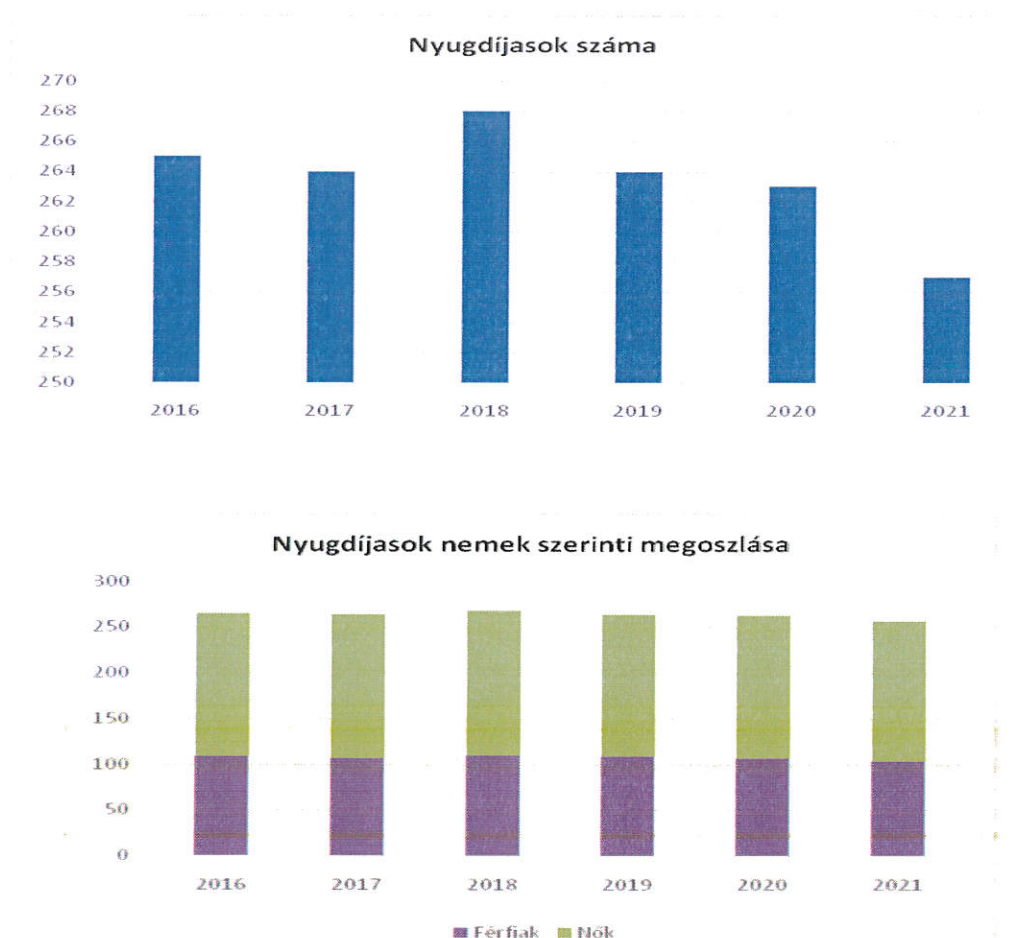
A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők esetében hosszabb az élettartam.

Az időskorúak többsége nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesül. Tiszaszalka község lakossága is folyamatosan öregszik. A 6.1.1. számú táblázatból is jól látszik, hogy a nyugdíjasok között nagyobb arányban vannak a nők. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, azzal, hogy a nők átlagéletkora magasabb a férfiakénál, továbbá a nyugdíjrendszer is hozzájárul ehhez a különbséghez, mivel a nők korábban elmehetnek nyugdíjba, mint a férfiak általában.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	110	155	265
2017	107	157	264
2018	111	157	268
2019	110	154	264
2020	107	156	263
2021	104	153	257

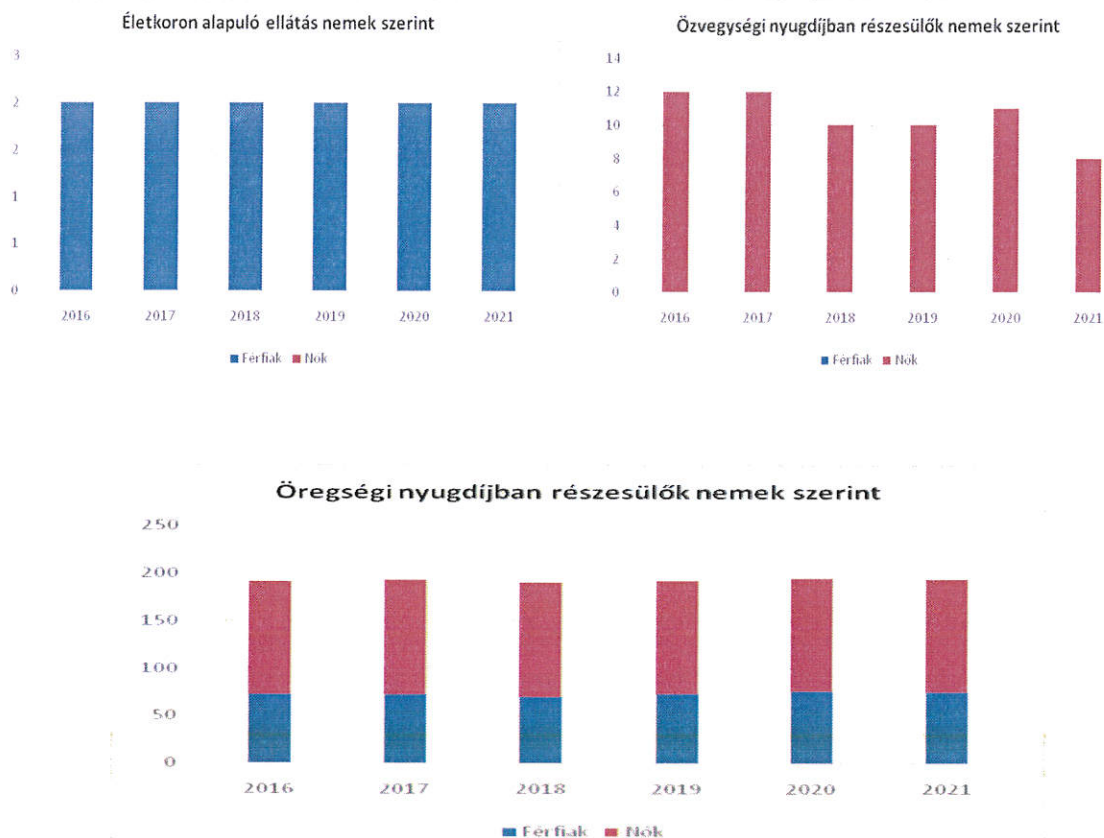
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 6.1.2 számú táblázat a nyugdíjszerű ellátásokat mutatja be nemenkénti eloszlásban. Ebből jól látható, hogy a nyugdíjszerű ellátások közül legnagyobb arányban az öregségi nyugdíjban részesülnek a településen élő idősök. A második helyen az özvegyi és szülői nyugdíj áll, mint ellátási forma és erre főleg nők jogosultak Tiszaszalkán.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)
2016	2	0	73	118	0	12	n.a.
2017	2	0	73	120	0	12	0
2018	2	0	70	120	0	10	0
2019	2	0	74	118	0	10	0
2020	2	0	76	119	0	11	0
2021	2	0	75	119	0	8	0

Forrás: Telr, KSH, Tstar

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önállósági képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen nem jellemző a nyugdíjasok foglalkoztatása. Ez nagyrészt fizikai állapotuknak is betudható, de annak is, hogy a fiatalabb korosztály teherbíró képessége nagyobb. A 6.2. számú táblázatból jól látszik, hogy a nyilvántartott álláskereső körében a 61 éves és a feletti száma évről évre növekszik.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	18	24	16	20	37	29
41-45 év	Fő	3	4	1	1	4	5
	%	16,67%	16,67%	6,25%	5,00%	10,81%	17,24%
46-50 év	Fő	1	3	3	4	6	2
	%	5,56%	12,50%	18,75%	20,00%	16,22%	6,90%
51-55 év	Fő	3	3	1	2	3	4
	%	16,67%	12,50%	6,25%	10,00%	8,11%	13,79%
56-60 év	Fő	1	5	3	2	4	5
	%	5,56%	20,83%	18,75%	10,00%	10,81%	17,24%
61 éves, vagy afeletti	Fő	0	2	1	4	5	5
	%	0,00%	8,33%	6,25%	20,00%	13,51%	17,24%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közzintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

A településen élő idősek közül sokan művelnek még kertet és tartanak apróbb állatokat. A nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző településre, illetve foglalkoztatásuk támogatására sincsenek programok a településen. Az időskorúak megélhetését elsősorban a nyugdíj, vagy más nyugellátás biztosítja. A korábbi életszínvonal fenntartása, illetve az aktivitás megőrzése miatt a nyugdíj mellett is gyakran vállalnak alkalmi munkát. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, az őszi mezőgazdasági munkákba való bekapcsolódás, mely plusz bevételi forrást jelenthet e korosztály számára.

A településen élő idősekre nem jellemző az élethosszig tartó tanulás, erre a településen igazán nincs is lehetőség.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

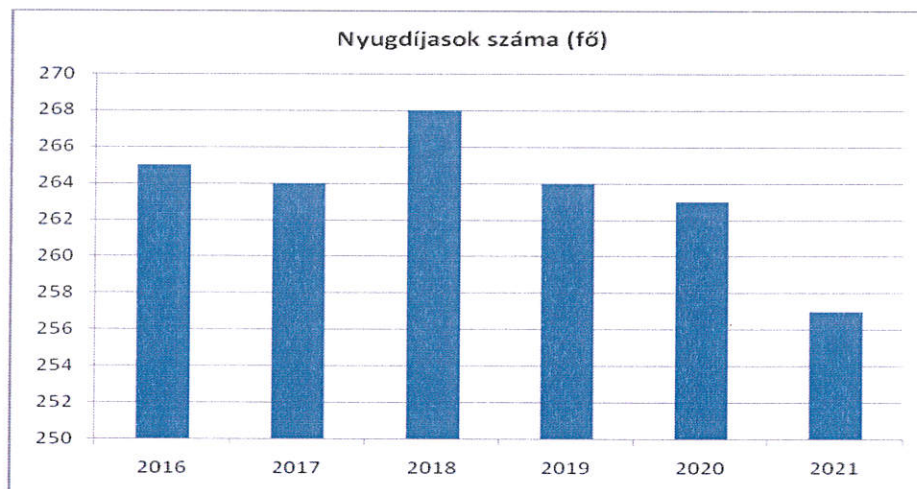
Idősebb korban egyre nehezebb munkához jutni. A településen az idősek foglalkoztatására vonatkozó hátrányos megkülönböztetés az önkormányzati foglalkoztatásban nem volt, más foglalkoztatást illetően az önkormányzatnak nincs adata.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Meggyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2016	110	155	265
2017	107	157	264
2018	111	157	268
2019	110	154	264
2020	107	156	263
2021	104	153	257

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális alapszolgáltatások, házi segítségnyújtás, és szociális étkeztetés elérhető a településen. Az önkormányzat a Falugondnoki szolgálat keretében segítséget nyújt a szociális étkeztetés házhoz szállításában, szükség szerint segítséget nyújt a saját otthonukban és lakókörnyezetükben az önálló életvitelük fenntartásához. Szakosított ellátási forma keretében működik a településen Idősek bentlakásos otthona 18 férőhellyel, ahol az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint a szociális helyzetük miatt rászoruló idős személyeket gondozzák. A szociális étkeztetés is biztosított minden igénylő részére a helyben működő szociális konyháról. Az integrált intézmény fenntartója a Baptista Szeretetszolgálat OSzSK.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik házi- és fogorvosi ellátás. Jelenleg a háziorvosi ellátáshoz hetente kétszer jutnak hozzá, mivel a háziorvosi ellátás helyettesítéssel megoldott csak.

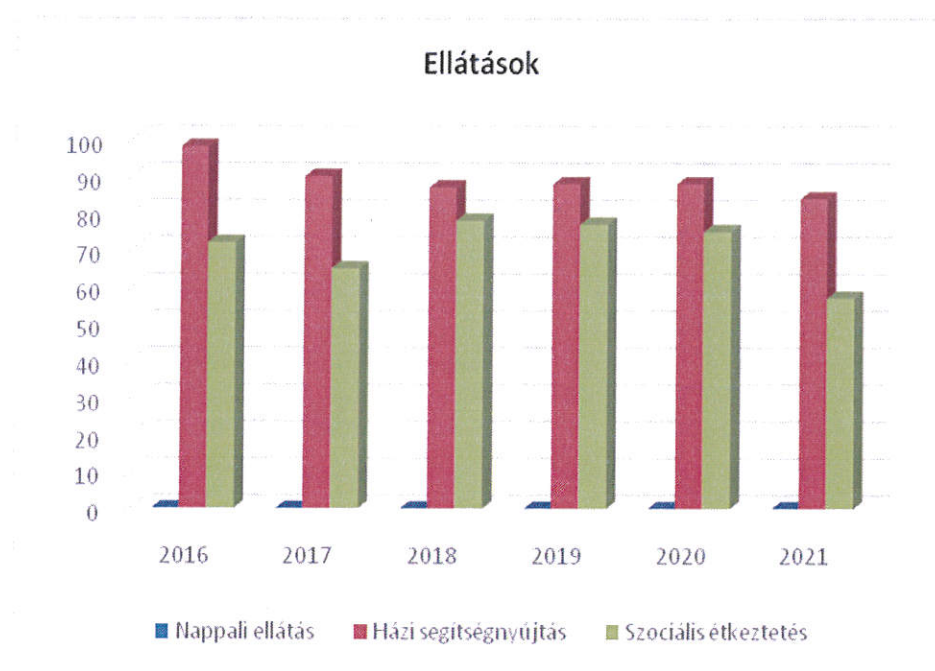
A településen gyógyszertár is működik minden munkanap, így a gyógyszerek kiváltására helyben lehetőség van.

A szakrendelés és kórházi ellátás igénybevételére a Vásárosnaményi, Fehérgyarmati, Kisvárdai és Mátészalkai Kórházakban van lehetőség. Az idős emberek szakorvosi ellátásához való hozzájutásban is segítséget nyújt a Falugondnoki szolgálat.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférése is biztosított az idősek számára. Az idősek gondozása nagy részben a Református Egyházközség Cédrus Idősek Klubja Pátroha intézményével megoldott.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	fő	fő
2016	182	0	98	72
2017	186	0	90	65
2018	195	0	87	78
2019	200	0	88	77
2020	209	0	88	75
2021	201	0	84	57

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi könyvtár mindenki előtt nyitva áll. A településen kis létszámban nyugdíjas klub alakult, valamint a Nemzeti Művelődési Intézet szervezésében kosárfonó és bútorfestő szakkört vehetik igénybe az érdeklődők. Az önkormányzati rendezvényeink nyitottak az idős korosztály számára is.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságáról nincs információnk. Sok esetben a családon belül segítik az időseket a technika vívmányaival való eligazodásban, mint például bankkártya használat, számítógépes ismeret vagy internet használat. Mindenképpen növekszik azon idősek száma, akik gyakori internethasználók, hiszen sokszor a gyermekek távolléte miatt megtanulják használni a kapcsolattartásra alkalmas alkalmazásokat. A nők sok esetben jártasabbak az okostelefonok, tabletek, számítógépek használatában.

d) a generációk közötti programok

A települési programok, így például a Falunap is, mindig úgy kerül megszervezésre, hogy abban az idősebb korosztály is megtalálja a számára tetsző előadásokat. Ezen rendezvényeken találkozhatnak a különböző generációk, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezeteknek. A művelődés vonatkozásában önkormányzatunk közművelődési szakembert alkalmaz, aki az igényeknek megfelelően szervez programokat az arra fogékony korosztálynak.

Az önkormányzat figyelemmel kíséri az idősök mindennapjait és szolgáltatásaival próbálja megkönnyíteni életüket, bár az önkormányzatnak nem áll módjában rendszeres programokat biztosítani az idősök számára.

Tiszaszalka külterületén található a Csaronda patak, amely kiváló horgászhely. A Horgászegyesület minden évben megrendezi horgászversenyét, ahol szép számban vesznek részt az idősebb korosztályból is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősök elszeparálódása	Idősök bevonása a helyi közösségi programokba Közösségi terek fejlesztése Elmagányosodásuk visszaszorítása.
Számítástechnikai ismeretek bővítése	online ügyintézésben történő segítségnyújtás, alkalmazásának megtanítása
A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága	Szűrővizsgálatok biztosítása Előadások tartása az egészséges életmódról Mozgást fejlesztő programok szervezése
Bűnelkövetők vonatkozásában a leginkább veszélyeztetett csoport	Jelzőrendszeres házi-segítségnyújtás népszerűsítése Tájékoztatás

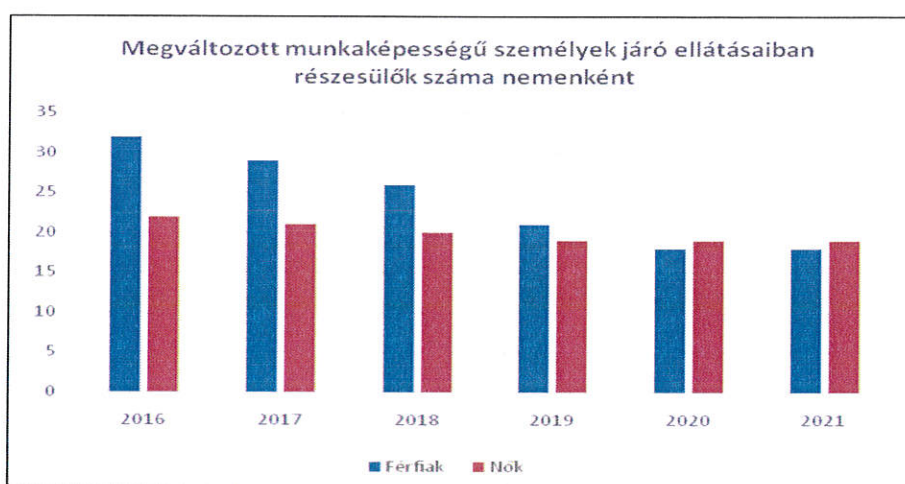
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A fogyatékossgügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon az a személet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem csak szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és tegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés úgy a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos emberek részére egyaránt.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2016	32	22	54
2017	29	21	50
2018	26	20	46
2019	21	19	40
2020	18	19	37
2021	18	19	37

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Tiszaszalkán a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma a férfiak esetében 2016-tól folyamatos csökkenést mutat, 2020-tól az ellátottak száma nem változott. A nők esetében is 2016-tól folyamatosan csökken az ellátásban részesülők száma, viszont 2019. évtől az ellátottak száma nem változott.

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők foglalkoztatási helyzetéről.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Az önkormányzatnak nincs ilyen jellegű információja, viszont az interneten vagy a területileg illetékes Foglalkoztatási Osztályon kereshetnek munkalehetőséget a megváltozott munkaképességű személyek.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az elmúlt évek során nem jutott az Önkormányzat tudomására olyan eset, amikor a fogyatékkal élő személyt hátrányos megkülönböztetés érte volna a foglalkoztatás területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Tiszaszalka Község Önkormányzata az általa fenntartott Falugondnoki Szolgálat keretében szükség esetén támogatja a fogyatékkal élő személyeket az önálló életvitelük folytatásában.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Tiszaszalka község önkormányzata a fogyatékkal élő személyek számára külön pénzügyi vagy természetbeni ellátást vagy kedvezményeket nem nyújt. Az önkormányzatnak nincs lehetősége a jogszabályi kötelezettségeken kívül kompenzációra.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A településen biztosított az orvosi és a védőnői ellátás. A speciálisabb ellátások a környező városokban elérhetők, ahova szükség esetén a Falugondnoki Szolgálat elszállítja a beteget.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek mindegyikében megoldott az akadálymentesítés. Így az orvosi rendelő, a fogorvosi rendelő, a védőnői szolgálat, az önkormányzati hivatal, az általános iskola, az óvoda, a bentlakásos idősok otthona és szociális konyha intézményeknél is.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közösségi szintér helyszíne a Faluháza. Az épület akadálymentesített, továbbá a szabadtéri rendezvényei is fogyatékkal élők számára nyitottak. Az Általános Iskola tornaterme akadálymentesített, így a fogyatékkal élők is igénybe tudják azt venni, amennyiben a Baptista Egyház, mint fenntartó ere lehetőséget biztosít.

Településünkön a posta, az orvosi rendelő, a fogorvosi rendelő, a szociális konyha akadálymentesített így a fogyatékkal élők is igénybe tudják venni.

A lakóépületek akadálymentesítettségéről információval nem rendelkezünk.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A nem önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítettségéről információval nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi közlekedés a településen jó. Az autóbuszokon ma már biztosított az akadálymentesség. A járdák, parkok a településen jó állapotban vannak, a vizsgált időszakban a település több utcájában is felújításra kerültek a járdák. Az önkormányzat lehetőség szerint gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Tiszaszalkán a Falugondnoki Szolgálat használatában lévő kisbusz alkalmas a fogyatékkal élő személyek szállítására és minden esetben segítséget nyújtanak a rászorulóknak részére. Nappali intézmény nem működik a településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Települési támogatás formájában az Önkormányzat képviselő-testülete segíti az arra rászoruló fogyatékkal élőket. A rászorulóknak kérelembenyújtásával érhetik el a különböző, helyi rendeletben meghatározott támogatásokat.

7.4 Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nincsenek.

7.5. A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékos személyeknek joguk van az akadálymentes, érzékelhető és biztonságost környezethez. Jelenleg a településen az elmúlt évek sikeres pályázatainak köszönhetően a közintézmények akadálymentesített elérhetősége biztosított.

7. 6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önségítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segítheti.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Előadások, tájékoztatások szervezése Szűrővizsgálatok biztosítása évente

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kátyús belterületi utak	Belterületi utak fejlesztése
Magas rezsiköltségek	A középületek energetikai korszerűsítése
Felújításra szoruló járdák	Járdák felújítása
Nincs kialakított terület az aktív szabadidő eltöltésére	Futópálya, kondipark kialakítása
A lakosság tagjai elszeparálódnak, nincs közösségi élet	Közösségi terek kialakítása, közösségfejlesztés, programok, előadások szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Községünkben az Önkormányzat, az Egyházak, és a civil szervezetek mindennapi munkájában az együttműködés, a bizalom és a tiszteletben tartás az elsődleges. Munkájuk során nap, mint nap találkoznak az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség hiányának problémáival, amelyeket egymással való partnerség során próbálnak megoldani.

Az egyháznak fő szerep jut az összlakosság minél szélesebb rétegének összefogásában, közös gyermek, ifjúsági és felnőtt programok szervezésében. Nagy hangsúlyt fektet a keresztény ünnepek méltó megünneplésére.

- Máltai Szeretetszolgálati Tiszaszalkai Csoportja (4831 Tiszaszalka, Petőfi S. u. 10.)
- Horgászegyesület Tiszaszalka (4831 Tiszaszalka, Ady E. u. 29.)

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Tiszaszalkán nemzetiségi önkormányzat nincs. A református és a katolikus egyházzal jó kapcsolata van az Önkormányzatnak.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

Tiszaszalka Község Önkormányzata a Vásárosnaményi kistérséghez tartozik. Aktívan részt vállal a térségi társulások munkájában, hiszen a fejlesztések a tiszaszalkai lakosok érdekeit is szolgálják térségi szinten.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tiszaszalkán nincs nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tiszaszalkán két civil szervezet van, a Horgászegyesületre számíthatunk az intézkedések megvalósításában partnerként.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A helyi vállalkozók támogatják az önkormányzat rendezvényeit.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Tiszaszalka községben a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága:

Tiszaszalka község weboldala: www.tisztaszalka.hu

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés módszere az online és személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP fórumot.

c) A Képviselő-testület döntését követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

Az intézkedési terv célja a helyzetelemzésben foglalt problémák megvalósításának lehetősége. Tiszaszalka község Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedési tervének alapvető és elsődleges célja az egyenlő bánásmód elvének teljes körű biztosítása.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	Problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	Fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A munkanélküliek számának csökkentése, különösen az általános iskolai vagy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása, Kapcsolatteremtés vállalkozásokkal munkaerő bevonás céljából
	A munkanélküliek csoportja többgenerációs	Szociális és gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása Előadások, tájékoztatások tartása, életvezetési tanácsadás
Gyermekek	Fiatalok, gyermekek csökkenő száma.	A település fejlesztése, vonzóbbá tétele a fiatal házaspárok, családok számára intézményi fejlesztésekkel, a közösségi élet továbbfejlesztésével, szolgáltatások fejlesztésével.
	Eltérő anyagi helyzetben lévő gyermekek	Gyermekek életkörülményeinek javítása
	A szegényebb családokban lévő gyermekek a digitális tartalmakhoz nem férnek hozzá	Az információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
	Nyári szünetben a gyerekeknek nincsenek közösségi programjaik	Közösségi programok szervezése, közösség fejlesztés
Nők	Kismamák, kisgyermeket nevelők elszigetelődése.	Programok, foglalkozások szervezése.
Idősek	Egyedül élő idősök elszeparálódása	Idősök bevonása a helyi közösségi programokba Közösségi terek fejlesztése Elmagányosodásuk visszaszorítása.
	Számítástechnikai ismeretek bővítése	online ügyintézésben történő segítségnyújtás, alkalmazásának megtanítása
	A célcsoportra jellemző betegségek gyakorisága	Szűrővizsgálatok biztosítása Előadások tartása az egészséges életmódról Mozgást fejlesztő programok szervezése
	Bűnelkövetők vonatkozásában a leginkább veszélyeztetett csoport	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás népszerűsítése Tájékoztatás

Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, olyan támogatások bevezetések, amely az internethez való hozzáférést segítheti.
	Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe.	Előadások, tájékoztatások szervezése Szűrővizsgálatok biztosítása évente
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Kátyús belterületi utak	Belterületi utak fejlesztése
	Magas rezsiköltségek	A középületek energetikai korszerűsítése
	Felújításra szoruló járdák	Járdák felújítása
	Nincs kialakított terület az aktív szabadidő eltöltésére	Futópálya, kondipark kialakítása
	A lakosság tagjai elszeparálódnak, nincs közösségi élet	Közösségi terek kialakítása, közösségfejlesztés, programok, előadások szervezése

Jövőképünk

Tiszaszalka Község Önkormányzatának fő célja, a településünkön élő emberek mindennapi életében a jólét biztosítása, az életminőségének folyamatos javítása, olyan segítő élettér kialakításával, amelyben az egyenlő esélyű hozzáférés mindenki számára biztosított. A jövőkép által olyan állapot jöjjön létre, amely egy fenntartható települést hoz létre, és a felnövekvő generáció helyben tartása, településünkön való fejlődése megvalósuljon.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nem érzik kirekesztettnek magukat, ahol a társadalom és a helyi közösségek egyenrangú tagja minden ember, és ehhez a feltételeket megteremteni, amely mindenki számára lehetővé teszi a társadalmi életben az egyenlő részvételt.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőség szerint foglalkoztatáshoz, ezáltal szociális biztonsághoz jussanak, hogy a mélyszegénységben élők, a gyermekek, az idősek, a nők és a fogyatékkal élő embereknek egyenlő optimális életkörülményeket tudjunk biztosítani, és ezt hosszú távon fenn is tartani

Az Önkormányzat folyamatosan szervez közfoglalkoztatást, mely a településen elengedhetetlen fontosságú a munkanélküliség és a szegénység csökkentése érdekében. A közfoglalkoztatást a jövőben is biztosítani kell, de továbbra is a versenyképes munkahelyek teremtése a cél.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi, lelki, érzelmi fejlődésének biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaikból eredő speciális szükségleteinek a kielégítésére, a velük szemben történő szolidáris viselkedésre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi szerepvállalás erősítését, az anya- és család összetartó szerep támogatását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására, az elszigeteltség csökkentésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők I.

A	Intézkedés címe:	Foglalkoztatási helyzet javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A munkanélküliek számának csökkentése, különösen az általános iskolai vagy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők körében
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közfoglalkoztatás folytatása álláslehetőséget biztosít a helyi lakosok számára. A vállalkozások megkeresésével és helyi szintre hozásával a lehetséges munkavállalók könnyebben információhoz jutnak és személyesen választ kapnak kérdéseikre.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Folyamatos kapcsolattartás a Vásárosnaményi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a közfoglalkoztatás és a munkahelyteremtést támogatást ösztönző pályázatok vonatkozásában. Nagyobb környékbeli vállalkozások, üzemek megkeresése a munkaerő bevonás lehetőségével.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Sikeres elhelyezkedők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Ügyintéző és polgármester
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a folyamatos segítségnyújtás garantálja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Romák és/vagy mélyszegénységben élők II.

A	Intézkedés címe:	Életvezetési tanácsadás
B	Feltárt probléma megnevezése	A generációkat végigkísérő életszemlélet
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Családok szemléletváltása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A települési támogatás megállapításának, folyósításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló önkormányzati rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Helyzetfelmérés, kapcsolatfelvétel az érintett családokkal. Tréningek felkutatása, előadások, programok megszervezése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat vezetője
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon, előadásokon résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai Számítástechnikai eszközök, kivetítő, nyomtatott előadási anyag, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A programokon résztvevők életének nyomon követése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek I.

A	Intézkedés címe:	Településfejlesztés a népességnövekedésért
B	Feltárt probléma megnevezése	Idősödő lakosság, csökken a fiatalok száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Cél a település lakosságszámának növekedése a település fejlesztésével, a települési szolgáltatások bővítésével, hogy a fiatalok helyben maradása vagy beköltözése váljon jellemző tendenciává. Cél, hogy a települési szolgáltatások bővítése, járda- és útfelújítások által javuljanak a népességmutatók.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A települési zöldterületek, utak, járdák, közösségi terek fejlesztése, kialakítása. Közösségi szolgáltatások fejlesztése.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, projektmenedzser
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztett területek száma. A közösségi szolgáltatásokat igénybevevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázatiíró, szakirányú végzettséggel rendelkező szakemberek. Pályázati kiírások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek II.

A	Intézkedés címe:	Nehéz helyzetben élő családok támogatása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen több gyermekes család eltérő anyagi körülmények között él
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Gyermekek életkörülményeinek javítása. Gyermek programok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A települési támogatás megállapításának, folyósításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló önkormányzati rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Információgyűjtés, érintett személyek bevonása. Konceptió kialakítása. Programok megvalósítása, családok-gyermekek támogatása.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, családsegítő, helyi civilek
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Támogatott gyermekek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Konceptió kialakításában résztvevő személyek. Pénzügyi erőforrás a programok megvalósításához, támogatásokhoz. Programok megszervezéshez szükséges technikai erőforrások.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A szakemberek folyamatos együttműködése révén fenntartható
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek III.

A	Intézkedés címe:	Kölyöknet
B	Feltárt probléma megnevezése	Információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányossága, nem minden családnak van lehetősége internet előfizetésre
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Digitális szakadék csökkentés
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaság program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Internetes szolgáltatást igénybe vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás. Megfelelő számítástechnikai eszközök. Oktatók, felügyelők.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a digitális eszközökhöz való hozzáférés folyamatos biztosítása garantálja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyermekek IV.

A	Intézkedés címe:	Nyári közösségépítés
B	Feltárt probléma megnevezése	Nyáron kevesebb program lehetőség adódik a gyermekeknek az iskola és óvoda nélkül
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közösségépítés jegyében sportvetélkedők, hagyományőrző klubfoglalkozások, matinék szervezése a gyermekeknek. Interaktív, a közös cselekvéseket támogató programok kialakítása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közművelődési Szolgáltatási Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Érdeklődők körének megkeresése. Programszervezés. Folyamatos gyermekprogramok, ifjúsági programok szervezése a településen élő gyermekek, fiatalok számára az összetartásának erősítése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember, szülők bevonása
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Előadók. Szükség esetén a szállításhoz gépjármű.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Érdekes programokkal, önkéntesekkel és pályázati forrás segítségével fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Nők I.

A	Intézkedés címe:	„Boldog anya – boldog baba”
B	Feltárt probléma megnevezése	Sok kismamának, édesanyának az otthon töltött idő alatt romlik a mentális állapota, ami kihat a családi életre is.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az édesanyáknak legyen egy közössége, ahol tapasztalatot cserélhetnek, kapcsolódhatnak. Lelkileg és szellemileg támogatást kaphatnak, feltöltődhetnek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közművelődési Szolgáltatási Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Érintettek megkeresése. Programszervezés.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, védőnő, közművelődési szakember
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati lehetőség. Számítástechnikai eszközök. Közművelődési szakember. Védőnő, orvos gyermekorvos előadók.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Kismamák, édesanyák folyamatos nyomon követése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Idősek I.

A	Intézkedés címe:	Időskori elmagányosodás megelőzése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egyedül élő idősek bezárkózna, ami felerősíti a mentális leépülést.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idős korosztállyal való törődés egyfajta szemléletformálás átalakítása a közösségben. Községi terek fejlesztése. Idősek bevonása a helyi közösségi programokba.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közművelődési Szolgáltatási Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Idősek megkeresése. Programszervezés és lebonyolítás.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember, háziiorvosi szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Előadók. Szükség esetén a szállításhoz gépjármű.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos kapcsolattartás az idős korosztállyal, különös tekintettel az egyedülélőkre.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Idősek II.

A	Intézkedés címe:	„Nyugdíjas infó”
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek informatikai tudása minimális, online ügyintézés segítése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az informatikai eszközök, okostelefonok használatának, alkalmazásának megtanításával az élet számos területén elintézhetik ügyeiket. A generációk közötti kapcsolat javítása kiemelkedő cél, az internet világának megismerésével ez egy közös kapcsolódási pont lehet.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Igények feltérképezése. Számítógép, internet használat oktatása, foglalkozások. Online ügyintézés előnyeinek bemutatása, használata.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Előadók. Képzésre alkalmas helyszín kialakítása.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az idősek állandó segítése az informatikai eszközök használatában.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Idősek III.

A	Intézkedés címe:	Egészségmegőrzés
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek fizikai állapotában bekövetkező változások sok nehézséget okoznak a mindennapokban. Az érzékelés, hallás, látás, mozgás szervi panaszok nehezítik az idősek és magányosan élő idős emberek életét.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősebb korosztály aktivitásának elősegítése, viszonylagos egészségének megőrzése. Szűrővizsgálatokra, szakorvoshoz való eljutás biztosítása, egészséges étrend kialakításához való segítségnyújtás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Idősek állapotának felmérése Programok megszervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember, házi orvos
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Részrtvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Házi orvosi szolgálat, Gyógypedagógus. Gyógytornához szükséges eszközök. Szállításhoz szükséges gépjármű.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az idősek folyamatos ösztönzése a programokon való részvételre.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Idősek IV.

A	Intézkedés címe:	Védjük meg az időseket
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek fokozottan veszélyeztetettek a bűnelkövetők vonatkozásában
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Bűncselekmények megakadályozása, idősek ellen elkövetett csalások megelőzése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Adatbázis vezetés a településen élő idős emberekről Tanácsadás, tájékoztatás, figyelemfelkeltő írások készítése Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás népszerűsítése Kapcsolattartás a rendőrséggel
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, rendőrség
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az elkövetett bűncselekmények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Polgármester, ügyintéző, nyomtatott tájékoztató anyag.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	összefogással fenntartható hosszabb távon
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Fogyatékkal élők I.

A	Intézkedés címe:	Tájékoztatás, segítségnyújtás
B	Feltárt probléma megnevezése	Az ellátásokhoz való hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élő, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők tájékoztatása, kommunikáció elérésének lehetősége
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügy Program
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Informatikai hiányosságok feltérképezése Helyi adatgyűjtés önkéntesség elvén együttműködés szociális ellátó rendszer tagjaival
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, jegyző, családsegítő szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	szociális segítő, gondozási központ munkatársai; pályázati támogatás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	összefogással fenntartható hosszabb távon
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Fogyatékkal élők II.

A	Intézkedés címe:	Mozogni jó!
B	Feltárt probléma megnevezése	Az egészségügyi szűrővizsgálatokat kevésbé veszik igénybe a fogyatékkal élő, és mozgásukban korlátozott személyek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékkal élő emberek egészségügyi szűrésekre, rehabilitációra való eljuttatásában segítségnyújtás.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Mozgásukban korlátozott személyekről adatbázis Igények feltérképezése Programok megszervezése Szállítás megszervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, közművelődési szakember
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szűréseken résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, szállításához megfelelő gépjármű, háziorvosi szolgálat, szűrésre alkalmas infrastruktúra kialakítása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Tájékoztatás, figyelemfelhívás a szűréseken történő részvétel fontosságára
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás I.

A	Intézkedés címe:	Útfelújítás
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen a belterületi utak nagy része kátyús, hibás.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az utak javításával a közlekedés javítása, az esetleges balesetek elkerülése a cél.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Megfelelő pályázati kiírás Pályázat Nyertes pályázat esetén az utak javítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ügyintéző, projektmenedzser
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Lakossági panaszok csökkenése az utak minőségére vonatkozóan
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, projektmenedzser, útjavítással foglalkozó vállalkozás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Állagmegóvás, 1-2 év.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás II.

A	Intézkedés címe:	Rezsiköltség csökkentés a középületekben
B	Feltárt probléma megnevezése	Az önkormányzati épületekben növekedtek a közüzemi díjak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A középületek energiakorszerűsítésével célunk, hogy a fizetendő közüzemi díjak összege csökkenjen
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Költségvetési rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Megfelelő pályázati kiírás Pályázás Nyertes pályázat esetén középületek energia korszerűsítése, szigetelése, nyílászáró cseréje, napelemek beszerzése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ügyintéző, projektmenedzser
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökkenő közüzemi költségek
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Állagmegóvás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás III.

A	Intézkedés címe:	Járdák javítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A település több utcájában a járdák járhatatlanok
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Járdák burkolathibáinak javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Megfelelő pályázati kiírás Pályázat Nyertes pályázat esetén járdák javítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ügyintéző, projektmenedzser
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Lakossági panaszok csökkenése az utak minőségére vonatkozóan
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Állagmegóvás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás IV.

A	Intézkedés címe:	Szabadidő park kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs aktív szabadidő eltöltésére kialakított terület
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közösségi élet fejlesztése, a lakosság egészségügyi állapotának javítása, egészségügyi prevenció. Az emberek motiválása a sportra, szabadidős testmozgásra, egészséges életmódra, mely által munkavégző képességük is fejlődik.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Megfelelő pályázati kiírás Pályázat Nyertes pályázat futópálya, kondipark kialakítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ügyintéző, projektmenedzser
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A szabadidő parkot igénybevevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Települési sportversenyek rendezése évente
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás V.

A	Intézkedés címe:	„Együtt mindenkiért”
B	Feltárt probléma megnevezése	Az elmúlt évek nehézségei, (gazdasági és egészségügyi helyzet romlása) következtében a lakosság bezárkózott, csökkent az intenzív közösségi életre való igényük.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közösségösztönző programok szervezése különös tekintettel a generációk közötti párbeszéd elmélyítését szolgáló és a társadalmi felelősségvállalást erősítő közösségi programokra.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Közművelődési Szolgáltatási Terv
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése Lakosság igényeinek felmérése Programok szervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester, ügyintéző, projektmenedzser
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rendezvényeken résztvevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, közművelődési szakember,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A lakosság igényeinek megfelelő programok szervezésével, pályázati forrásokkal fenntartható.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe, sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok) (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	Település szintű probléma										
1	Önkormányzati épületek térítésmentes bérbeadása munkahelyteremtés céljából.	Kevés a településen a foglalkoztató munkahelyteremtés munkanélküliség csökkenése	Foglalkoztatottak számának növekedése, munkanélküliség csökkenése	MNTFS 2030	Képviselő-testületnek határozatba foglalása a térítésmentes bérbeadásról	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Foglalkoztatás növekedése, munkanélküliség csökkenése	Vállalkozók, pályázati források	Amennyiben a képviselő-testületi határozat nem kerül visszavonásra, fenntartható.	Nem releváns
2	Útfelújítás	Az utak javításával a közlekedés javítása, az esetleges balesetek elkerülése a cél.	Településrendezési terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Megfelelő pályázati kiírás Pályázás Nyertes pályázat ügyintéző, esetén az utak javítása	Polgármester, projektmenedzser	2027. 12. 31. (péntek)	Lakossági panaszok csökkenése az utak útjavítással foglalkozó vonatkozóan	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás.	Állagmegóvás, 1-2 év.	Nem releváns
3	Rezsiköltség csökkentés a középületekben	Az önkormányzati épületekben növekedtek a közüzemi díjak	Költségvetési rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Megfelelő pályázati kiírás Pályázás Nyertes pályázat ügyintéző, esetén középületek energia korszerűsítése, szigetelése, nyílászáró cseréje, napelemek beszerzése	Polgármester, projektmenedzser	2027. 12. 31. (péntek)	Csökkenő közüzemi költségek	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás.	Állagmegóvás	Nem releváns
4	Járdák javítása	A település több utcájában a járdák burkolathibáinak javítása	Településrendezési terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Megfelelő pályázati kiírás Pályázás Nyertes pályázat ügyintéző, esetén járdák javítása	Polgármester, projektmenedzser	2027. 12. 31. (péntek)	Lakossági panaszok csökkenése az utak építkezéssel foglalkozó vonatkozóan	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás.	Állagmegóvás	Nem releváns
5	Szabadidő park kialakítása	A közösségi élet fejlesztése, a lakosság egészségügyi állapotának javítása, egészségügyi prevenció. Az emberek motiválása a sportra,	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Megfelelő pályázati kiírás Pályázás Nyertes pályázat ügyintéző, futópálya, kondipark kialakítása	Polgármester, projektmenedzser	2027. 12. 31. (péntek)	A szabadidő parkot igénybe vevők száma	Pályázati forrás, projektmenedzser, építkezéssel foglalkozó vállalkozás	Települési sportversenyek rendezése évente	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Nyári közösségépítés	Nyáron kevesebb program lehetőség adódik a gyermekeknek az iskola és óvoda nélkül	Közösségszervezés, közösségfejlesztés hiánya a gyermekkorúak, fiatalok között	Közművelődési Szolgáltatási Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Folyamatos gyermekprogramok, ifjúsági programok szervezése a településen élő gyermekek, fiatalok részére, erősítése, Érdeklődők körének megkeresése. Programszervezés.	Polgármester, közművelődési szakember, szülők bevonása	2027. 12. 31. (péntek)	Részvevők száma	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Előadók. Szükség esetén a szállításhoz gépjármű.	Érdekes programokkal, önkéntesekkel és pályázati forrás segítségével fenntartható.	Nem releváns
2	Településfejlesztés a népességnövekedés sért	Idősödő lakosság, csökken a fiatalok száma	Cél a település lakosságának növekedése a település fejlesztésével, a települési szolgáltatások bővítésével, hogy a fiatalok helyben maradása vagy beköltözése váljon jellemző tendenciává. Cél, hogy a települési szolgáltatások bővítése, járda- és útfelújítások által javuljanak a népességmutatók.	Településrendezési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	A települési zöldterületek, utak, járdák, közösségi terek fejlesztése, kialakítása. Közösségi szolgáltatások fejlesztése.	Polgármester, projektmenedzser	2027. 12. 31. (péntek)	Fejlesztett területek száma. A közösségi szolgáltatásokat igénybevevők száma	Pályázati forrás, szakirányú végzettséggel rendelkező szakemberek. Pályázati kiírások. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év.	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága biztosított. Pályázati forrás igénybevétele esetén a megvalósult beruházás fenntartási időszaka 5 év.	Nem releváns
3	Nehéz helyzetben élő családok támogatása	A településen több gyermekes család eltérő anyagi körülmények között él	Gyermekek életkörülményeinek javítása. Gyermek programok szervezése	A települési támogatás megállapításának, folyósításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló önkormányzati rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Információgyűjtés, érintett személyek bevonása. Koncepció kialakítása. Programok megvalósítása, családok-gyermekek támogatása.	Polgármester, családsegítő, helyi civilek	2027. 12. 31. (péntek)	Támogatott gyermekek száma	Koncepció kialakításában résztvevő személyek. Pénzügyi erőforrás a programok megvalósításához, támogatásokhoz. Programok megszervezéséhez szükséges technikai erőforrások.	A szakemberek folyamatos együttműködése révén fenntartható	Nem releváns
4	Kölyöknet	Információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiányossága, nem minden családnak van lehetősége internet	Digitális szakadék csökkentés	Gazdaság program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia	Az információs szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása	Polgármester, közművelődési szakember	2023. 01. 01. (vasárnap)	Internetes szolgáltatást igénybe vevők száma	Pályázati forrás. Megfelelő számítástechnikai eszközök. Oktatók, felügyelők.	A fenntarthatóságot a digitális eszközökhöz való hozzáférés folyamatos biztosítása	Nem releváns

	előfizetésre			(2007-2032); Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024)					garantálja.		
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Sok kismamának, édesanyának az otthon töltött idő alatt romlik a mentális állapota, ami kihat a családi életre is.	Az édesanyáknak legyen egy közössége, ahol tapasztalatot cserélhetnek, kikapcsolódhatnak. Lelkileg és szellemileg támogatást kaphatnak, feltöltődhetnek.	Közművelődési Szolgáltatási Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Érintettek megkeresése. Programszervezés.	Polgármester, védőnő, közművelődési szakember	2027. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma	Pályázati lehetőség. Számítástechnikai eszközök. Közművelődési szakember. Védőnő, orvos gyermekorvos előadók.	Kismamák, édesanyák folyamatos nyomon követése.	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Időskori elmagányosodás megelőzése	Az egyedül élő idős emberek bezárkóznak, ami felerősíti a mentális leépülést.	Közművelődési Szolgáltatási Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030, Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)	Idősök megkeresése. Programszervezés és lebonyolítás.	Polgármester, közművelődési szakember, háziorvosi szolgálat	2027. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Előadók. Szükség esetén a szállításhoz gépjármű.	Folyamatos kapcsolattartás az idős korosztállyal, különös tekintettel az egyedülállókra.	Nem releváns
2	„Nyugdíjas info”	Az idősök informatikai tudása minimális; online ügyintézés segítése	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)	Igények feltérképezése. Számítógép, internet használat oktatása, foglalkozások. Online ügyintézés előnyeinek bemutatása, használata.	Polgármester, közművelődési szakember	2027. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Előadók. Képzésre alkalmas helyszín kialakítása.	Az idősök állandó segítése az informatikai eszközök használatában.	Nem releváns
3	Egészségmegőrzés	Az idősök fizikai állapotában bekövetkező	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	Idősök állapotának felmérése Programok megszervezése	Polgármester, közművelődési szakember,	2027. 12. 31. (péntek)	Résztvevők száma	Pályázati forrás. Közművelődési szakember. Házi orvosi szolgálat,	Az idősök folyamatos ösztönzése a	Nem releváns

	változások sok nehézséget okoznak a mindennapokban. Az érzékelés, hallás, látás, mozgás szervi panaszok nehezítik az idősek és magányosan élő idős emberek életét.	elősegítése, viszonylagos egészségének megőrzése. Szűrővizsgálatokra, szakorvoshoz való eljutás biztosítása, egészséges étrend az idősek és kialakításához való segítségnyújtás.		Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)	Adatbázis vezetés a településen élő idős emberekről Tanácsadás, tájékoztatás, figyelemfelkeltő írások készítése Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás népszerűsítése Kapcsolattartás a rendőrséggel	Polgármester, rendőrség	2027. 12. 31. (péntek)	Az elkövetett bűncselekmények száma		Gyógytornához szükséges eszközök. Szállításához szükséges gépjármű.	programokon való részvételre.	
4	Védjük meg az időseket	Bűncselekmények megakadályozása, idősök ellen elkövetett csálások megelőzése	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022); (2023-2024)		Polgármester, rendőrség	2027. 12. 31. (péntek)		Polgármester, ügyintéző, nyomtatott tájékoztató anyag.	összefogással fenntartható hosszabb távon	Nem releváns	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Tájékoztatás, segítségnyújtás	Az ellátásokhoz való hozzáférési lehetőségekről és feltételekről való tájékoztatás hiánya	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élő, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők tájékoztatása, kommunikáció elérésének lehetősége	Gazdasági Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügyi Program	Informatikai hiányosságok feltérképezése Helyi adatgyűjtés önkéntesség elvén együttműködés szociális ellátó rendszer tagjaival	Polgármester, jegyző, családsegítő szolgálat	2027. 12. 31. (péntek)	Adatbázis létrehozása, minden segítség megadása az arra rászoruló személyeknek	szociális segítő, gondozási központ munkatársai; pályázati támogatás	összefogással fenntartható hosszabb távon	Nem releváns
2	Mozogni jó!	Az egészségügyi szűrővizsgálatokat kevésbé veszik igénybe a fogyatékkal élő, és mozgásban korlátozott személyek.	A fogyatékkal élő emberek egészségügyi szűrésekre, rehabilitációra való eljuttatásában segítségnyújtás.	Gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Mozgásukban korlátozott személyekről adatbázis igények feltérképezése Programok megszervezése Szállítás megszervezése	Polgármester, közművelődési szakember	2027. 12. 31. (péntek)	Szűréseken résztvevők száma	Pályázati forrás, szállításhoz megfelelő gépjármű, háziorvosi szolgálat, szűrésre alkalmas infrastruktúra kialakítása	Tájékoztatás, figyelemfelhívás a szűréseken történő részvétel fontosságára	Nem releváns

3. Megvalósítás

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

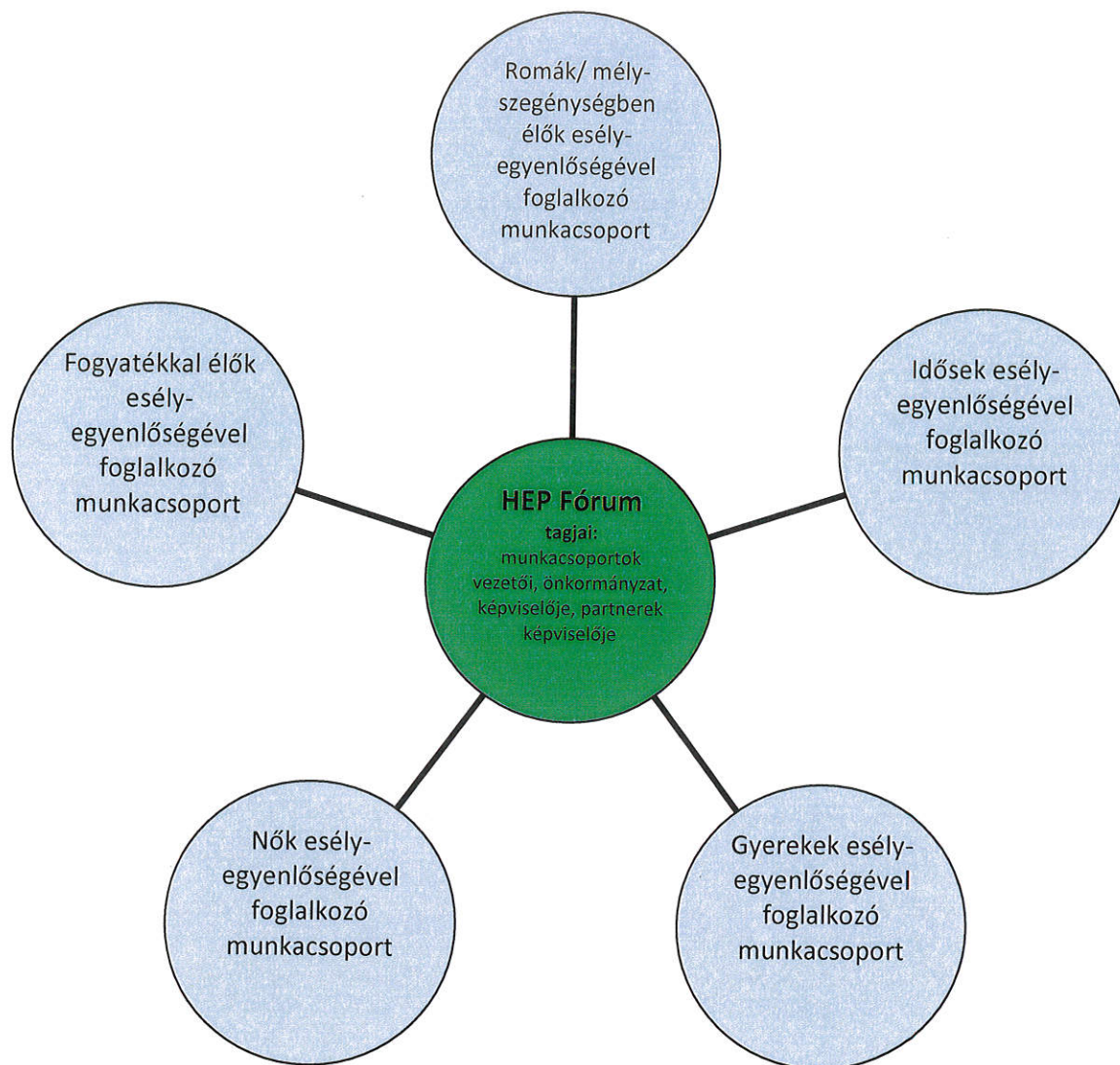
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői

egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a két évente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszaszalka község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tiszaszalka község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 14/2023. (IV. 5.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- Képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme.

Tiszaszalka, 2023. április 5.

Udvarhelyiné Deák Ildikó
polgármester

dr. Balogh Rita
aljegyző

**Tiszaszalka Község Önkormányzata Képviselő-testületének
14/2023. (IV. 5.)
önkormányzati határozata**

**Tiszaszalka Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2028)
elfogadásáról**

Tiszaszalka Község Önkormányzata Képviselő-testülete:

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-ának megfelelően Tiszaszalka Község Önkormányzata 2023-2028. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

Tiszaszalka, 2023. április 5.

Udvarhelyiné Deák Ildikó
polgármester

dr. Balogh Rita
aljegyző

